

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2012, Ν.122(I)/2003, Ν.239(I)/2004, Ν.143(I)/2005, Ν.173(I)/2006, Ν.92(I)/2008, Ν.211(I)/2012

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 02/2014

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΧΩΡΙΣΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 2, 24, 25, 26(1), 31, 32, 34, και 108 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012 και ο Κανονισμός 11(2) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Κανονισμών (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κ.Δ.Π. 472/2004, εκδίδει την παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών.

Η ΡΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη:

Τις πρόνοιες των ακόλουθων άρθρων των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2003-2012,

- Το Άρθρο 24 (1) (α) (β), (δ) και (κβ), όπου στόχος και καθήκον και εξουσία της ΡΑΕΚ είναι να προάγει και διασφαλίζει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην αγορά ηλεκτρισμού, να προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών, να διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι αδειών που λειτουργούν αποδοτικά και έχουν την ικανότητα χρηματοδότησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αδειούχοι, και να διασφαλίζει ότι οι πελάτες επωφελούνται μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών.
- Το Άρθρο 25(1) (ιζ) και (ιστ), όπου η ΡΑΕΚ έχει δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού και καθήκον να διασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας.
- Το Άρθρο 25(1) (κ) και (λγ), όπου αφενός προνοείται ότι η ΡΑΕΚ παρακολουθεί το επίπεδο διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, και διασφαλίζει την συμμόρφωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας και αφετέρου ότι εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού.

- Το Άρθρο 31, όπου προνοείται ότι όλες οι διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προνοούνται από τον Νόμο αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής των υπηρεσιών αυτών.
- Το Άρθρο 32, όπου τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια θα διασφαλίζουν ότι οι διατιμήσεις ή χρεώσεις που εισπράττουν για τις υπηρεσίες που παρέχουν θα είναι σύμφωνα με την μεθοδολογία που καθορίζει η ΡΑΕΚ, η οποία διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια δύνανται να ανακτούν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από την διεξαγωγή των εργασιών της επιχείρησής τους σε αποδοτική βάση.
- Το Άρθρο 34, όπου απαγορεύεται από οποιοδήποτε πρόσωπο η διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της κατασκευής και λειτουργίας ηλεκτροπαραγωγού σταθμού, της προμήθειας ηλεκτρισμού σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες πελάτες, των αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής, του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, εκτός αν στο πρόσωπο έχει προηγουμένως χορηγηθεί άδεια.
- Την επιφύλαξη του εδαφίου (1) του άρθρου 108, όπου προνοείται ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού υποβάλλουν για έλεγχο και δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους και ότι ο έλεγχος αυτός αφορά ιδίως την τήρηση της υποχρέωσης για αποφυγή διακρίσεων και διασταυρωμένων επιδοτήσεων.
- Το Άρθρο 108 (3), όπου οι ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού στο εσωτερικό τους λογιστικό σύστημα τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, ως θα είχαν υποχρέωση να πράξουν αν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από χωριστές εταιρείες και για το σκοπό αποφυγής διάκρισης, διεπιδότησης και νόθευσης του ανταγωνισμού.
- Το Άρθρο 108 (5), (6) και (7), όπου οι ολοκληρωμένες επιχειρήσεις κατά την ετοιμασία των λογαριασμών τους περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό κερδών και ζημιών για κάθε δραστηριότητα στην οποία χορηγήθηκε άδεια σε σημειώσεις στους λογαριασμούς τους. Στις σημειώσεις καθορίζουν τους κανόνες για την κατανομή του ενεργητικού, παθητικού, των δαπανών και εσόδων τους, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών. Τυχόν τροποποιήσεις των κανόνων εγκρίνονται από την ΡΑΕΚ και αναφέρονται στις σημειώσεις και αιτιολογούνται δεόντως.
- Το Άρθρο 108 (8), όπου προνοείται ότι αναφέρουν στις σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους οποιαδήποτε συναλλαγή που γίνεται και το μέγεθος της, που κατά την γνώμη της ΡΑΕΚ, δύναται να έχει εμπορική επιρροή με θυγατρικές επιχειρήσεις ή με συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους ή είναι υπό τον έλεγχο της ίδιας οντότητας,
- Το Άρθρο 108 (9), όπου προνοείται ότι η ΡΑΕΚ δύναται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της να απαιτεί την ετοιμασία λογαριασμών σε οποιαδήποτε μορφή και να έχει πρόσβαση στους λογαριασμούς οποιουδήποτε κατόχου άδειας.

- Τους απορρέοντες από το Νόμο Κανονισμούς, Κανονισμό 11 (2) των Κ.Δ.Π. 472/2004, όπου προνοείται ότι η ΡΑΕΚ δύναται να ετοιμάσει προσχέδιο ρυθμιστικών κατευθυντήριων λογιστικών γραμμών το οποίο είναι σχεδιασμένο για να λαμβάνει τις ετήσιες πληροφορίες σχετικά με την οικονομική απόδοση και οικονομική κατάσταση μίας εξεταζόμενης επιχείρησης ηλεκτρισμού οι οποίες είναι σχετικές στην ΡΑΕΚ αναφορικά με την αξιολόγηση και έγκριση διατιμήσεων και με την εποπτεία της οικονομικής απόδοσης και οικονομικής κατάστασης της επιχειρήσεως ηλεκτρισμού υπό αξιολόγηση,
- Τον Κανονισμό 11 (3) των Κ.Δ.Π. 472/2004, όπου περιγράφονται τα θέματα που δύναται να διέπουν τις ρυθμιστικές κατευθυντήριες λογιστικές γραμμές,

και επιπρόσθετα λαμβάνοντας υπόψη:

- το Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης για Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών, το οποίο δημοσιεύτηκε στις 4 Απριλίου 2014, ημερομηνία κατά την οποία κλήθηκαν οι κάτοχοι Αδειών, αιτητές Αδειών και άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός 30 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης του Προσχεδίου, και την Απόφαση της ΡΑΕΚ να δώσει παράταση για την υποβολή των σχολίων για 3 εβδομάδες,
- τα σχόλια που υποβλήθηκαν από ένα ενδιαφερόμενο πρόσωπο (την ΑΗΚ) κατά τη δημόσια διαβούλευση του πιο πάνω Προσχεδίου, μέσω σχετικής επιστολής ημερομηνίας 23 Μαΐου 2014, τα οποία η ΡΑΕΚ έλαβε σοβαρά υπόψη,
- τις δύο συναντήσεις που έγιναν στα γραφεία της ΡΑΕΚ στις 4 και 10 Ιουλίου 2014 μεταξύ ΡΑΕΚ και ενδιαφερόμενων προσώπων (ΑΗΚ), στην παρουσία των Εξωτερικών Συμβούλων της ΡΑΕΚ, KPMG Limited, για να συζητηθούν οι ενστάσεις του επί του πιο πάνω Προσχεδίου που υποβλήθηκαν μέσω της πιο πάνω επιστολής της ΑΗΚ,
- τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 1,
- τις διατάξεις της 3^{ης} Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/72/ΕΚ αρ. 31,
- τις Ερμηνευτικές Σημειώσεις της πιο πάνω Οδηγίας με τίτλο: «*Το Καθεστώς Διαχωρισμού*» (the Unbundling Regime), που έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
- τους Κανονισμούς που απορρέουν από τους «Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2012», με τίτλο «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» και των εκάστοτε τροποποιήσεων που αυτοί υφίστανται,

Αποφασίζει την έκδοση Ρυθμιστικής Απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες, ΡΛΟ όπως αυτές επισυνάπτονται στο Παράρτημα 2, για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών, ΧΛ (Separated Regulatory Accounts, SRAs).

Με τη δημοσίευση της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης, καταργείται κάθε άλλη Απόφαση της ΡΑΕΚ που αντίκειται στις διατάξεις της, ή κατά το μέρος που ρυθμίζει διαφορετικά τα ζητήματα που ρυθμίζονται με την παρούσα.

Η Ρυθμιστική Απόφαση εφαρμόζεται από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Λευκωσία, 21 Ιουλίου 2014

Παράρτημα 1

Αποτελέσματα Δημόσιας Διαβούλευσης επί του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών

Στη Δημόσια Διαβούλευση συμμετείχε ένας (1) μόνο ενδιαφερόμενος ως εξής:

- ΑΗΚ

Ο συμμετέχων δεν υπέβαλε στοιχεία υπό όρους εμπιστευτικότητας ούτε ζήτησε να μη δημοσιοποιηθούν τα στοιχεία της ταυτότητάς του.

Η ΡΑΕΚ ευχαριστεί τον συμμετέχοντα που έλαβε μέρος στη Δημόσια Διαβούλευση.

Επιπρόσθετα από τις δύο συναντήσεις που έγιναν στα γραφεία της ΡΑΕΚ στις 4 και 10 Ιουλίου 2014 για να συζητηθούν οι ενστάσεις της ΑΗΚ επί του πιο πάνω Προσχεδίου, η ΡΑΕΚ θεωρεί σκόπιμο να σχολιάσει τις απόψεις που εκφράστηκαν από το συμμετέχοντα μέσω της επιστολής του, παρουσιάζοντας παράλληλα το σκεπτικό της τελικής Απόφασης.

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι απόψεις της ΡΑΕΚ επί των συγκεκριμένων θεμάτων που αναδείχθηκαν από τη Δημόσια Διαβούλευση.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
1. Εισαγωγή 1.1 Ευρωπαϊκές Οδηγίες & Κυπριακή Νομοθεσία Σύμφωνα με: A. τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/72/ΕΚ της 13ης Ιουλίου 2009 B. τις Ερμηνευτικές Σημειώσεις της πιο πάνω Οδηγίας με τίτλο: «Το Καθεστώς Διαχωρισμού» (the Unbundling Regime), που έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Γ. τους «Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2012» Δ. τις Κανονισμούς που απορρέουν από τον πάνω Νόμο, με τίτλο «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατηρήσεων Ηλεκτρισμού» και των εκάστοτε τροποποιήσεων που αυτοί υφίστανται, Ε. του Κανονισμού που απορρέουν από τον πάνω Νόμο, με τίτλο «Διαδικασίες Χρέωσης Διατηρήσεων Ηλεκτρισμού» και των εκάστοτε τροποποιήσεων που αυτοί υφίστανται, οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Ηλεκτρικής Ενέργειας οφείλουν να: 1. Τηρούν Χωριστούς Λογαριασμούς (ΧΛ) για καθεμία από τις δραστηριότητες Παραγωγής Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. 2. Τηρούν εντοπιζόμενους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπόπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. 3. Διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του Ενεργητικού και Παθητικού και των Δαπανών και Εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των Χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. Επίσης σύμφωνα με το «B» πιο πάνω: 4. Για το λογιστικό διαχωρισμό, η ακριβής εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι θεμελιώδους σημασίας. Τα στοιχεία κόστους θα πρέπει να κατανέμονται με διαφανή και ακριβή τρόπο στις σχετικές δραστηριότητες. 5. Δεδομένου ότι το άρθρο 31 (Παρ. 4) της 3ης Οδηγίας υπογραμμίζει ότι ο έλεγχος που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο 31 (Παρ. 2), θα πρέπει να εξετάζει το ζήτημα της πιθανής διάκρισης και διασταυρούμενων επιδοτήσεων, είναι σαφές ότι ο έλεγχος θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο οι δαπάνες έχουν κατανεμηθεί. Για λόγους των παροισών Ρυθμιστικών Λογιστικών Οδηγιών (ΡΛΟ), «Υπόχρεος Οργανισμός» σημαίνει τον Οργανισμό ο οποίος έχει οριστεί κατόπιν Σχετικής Απόφασης της ΡΑΕΚ ως υπόχρεος για ετοιμασία και υποβολή ΧΛ.	Η ΑΗΚ κατανοεί τις απαιτήσεις της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας και δεσμεύεται στην πλήρη συμμόρφωσή της με αυτές.	

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
Η ΡΑΕΚ έχει συντάξει και δημοσιεύσει τις παρούσες ΡΛΟ με σκοπό την παροχή κατευθυντήριων γραμμών στους Υπόχρεους Οργανισμούς προς την κατεύθυνση της ετοιμασίας των χωριστών τους λογαριασμών, προκειμένου να διασφαλίζεται η απουγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Πιο συγκεκριμένα οι ΡΛΟ: • Καθορίζουν σε λεπτομέρεια τη διαδικασία για την ετοιμασία, τον έλεγχο και την υποβολή των χωριστών λογαριασμών από τους Υπόχρεους Οργανισμούς • Παρουσιάζουν αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στους εν λόγω χωριστούς λογαριασμούς.		
2. Ορισμός & Όρια Δραστηριότητας Ηλεκτρικής Ενέργειας Οι δραστηριότητες Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και τα καθορισμένα από τη Νομοθεσία όριά τους, είναι οι ακόλουθες: • Παραγωγή - Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής • Μεταφορά (Δίκτυο) – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη μεταφορά ηλεκτρισμού μέσω ενός συστήματος μεταφοράς δηλαδή, ενός συστήματος που αποτελείται, εξ' ολοκλήρου ή κυρίως, από γραμμές και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις υψηλής τάσης. • Διανομή (Δίκτυο) – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη διανομή ηλεκτρισμού μέσω συστήματος μέσης και χαμηλής τάσης • Προμήθεια – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό σημαίνει την πώληση ηλεκτρισμού μέσω ηλεκτρικών γραμμών σε καταναλωτές, για κατανάλωση. Οι ορισμοί και τα όρια των πιο πάνω δραστηριοτήτων θα πρέπει να συνάδουν πλήρως με τους συγκεκριμένους και ισχύοντες «Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής» που έχουν εκδοθεί από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύτρου (ΔΣΜΚ). Σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινοτική και Κυπριακή Νομοθεσία οι Υπόχρεοι Οργανισμοί θα πρέπει να τηρούν ΧΛ για κάθε μία από τις πιο πάνω δραστηριότητες, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένοι να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούσαν από διαφορετικές επιχειρήσεις (βλέπε Κεφάλαιο 1 πιο πάνω). Για σκοπούς ΧΛ θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός στις ακόλουθες δραστηριότητες / υποδραστηριότητες: 1. Παραγωγής 2. Μεταφοράς	Συμφωνούμε με τις δραστηριότητες και υποδραστηριότητες που ορίζει η κοινοτική και κυπριακή νομοθεσία καθώς και με τα οριζόμενα όρια λειτουργίας. Επίσης συμφωνούμε με την υποχρέωση σε τήρηση Χωριστών Λογαριασμών για κάθε ΕΜ και ήδη έχουμε εφαρμόσει την υποχρέωση αυτή από το 2004. Σημειώνουμε πως καθώς ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜΚ) είναι ξεχωριστό Νομικό Πρόσωπο δεν αποτελεί μέρος των Λογαριασμών της ΑΗΚ.	Το παρόν Προσχέδιο Απόφασης, καθώς και αυτό για τον Λογιστικό Διαχωρισμό καθορίζουν επακριβώς τις απαιτήσεις της ΡΑΕΚ για τη συλλογή και την κατανομή των οικονομικών στοιχείων από τους «Υπόχρεους Οργανισμούς» συμπεριλαμβανομένης της ΑΗΚ ως ολοκληρωμένη επιχείρηση, καθώς και τη μέθοδο υποβολής των εν λόγω δεδομένων αυτών ώστε να μπορεί η ΡΑΕΚ να ασκεί αποτελεσματικά τις δικές της υποχρεώσεις εποπτείας, ελέγχου και ρύθμισης, με βάση τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2012. Η εφαρμογή της Απόφασης αποτελεί νομική υποχρέωση της ΑΗΚ, όπως και κάθε άλλης ολοκληρωμένης επιχείρησης και δεν υπόκειται σε οποιοσδήποτε όρους.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
α. Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ) β. Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ)* 3. Διανομής α. Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ) β. Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) 4. Προμήθειες 5. Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες Σημείωση (*): Από το 2004 έχει συσταθεί λειτουργικά και νομικά διαχωρισμένη οντότητα ΔΣΜΚ. Οι Υπότροφοι Οργανισμοί σύμφωνα με τις δραστηριότητες στις οποίες δραστηριοποιούνται και για τις οποίες κατέχουν σχετική άδεια θα πρέπει να ετοιμάσουν και υποβάλουν τους σχετικούς ΧΛ στη ΡΑΕΚ.	Για πρακτικούς λόγους και λόγω του ότι το κόστος του ΔΣΔ δεν είναι ουσιαστικό, εισηγούμαστε όπως, τηρούνται μεν ξεχωριστά λογιστικά στοιχεία για τις υπο-δραστηριότητες ΙΣΔ και ΔΣΔ αλλά ετοιμάζονται Χωριστοί Λογαριασμοί για τη Δραστηριότητα της Διανομής στο σύνολό της.	Η ΡΑΕΚ διευκρινίζει ότι, για σκοπούς Λογιστικού Διαχωρισμού θα πρέπει να τηρούνται Χωριστοί Λογαριασμοί (ΧΛ) για τις υποδραστηριότητες ΙΣΔ και ΔΣΔ, το σύνολο των οποίων θα αποτελέσει τους ΧΛ της ΕΜ Διανομής. Αυτό συνάδει πλήρως με τη Τρίτη Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/72/ΕΚ (συγκεκριμένα Άρθρο 26), καθώς και με τις Εμπνηυτικές Σημειώσεις της Οδηγίας αυτής («Το Καθεστώς Διαχωρισμού» - The Unbundling Regime), στις οποίες αναφέρεται ρητώς η υποχρέωση τήρησης ΧΛ για το ΔΣΔ χωριστά και συγκεκριμένα.
3. Ρυθμιστικές Λογιστικές Αρχές & Αρχές Κοστολόγησης 3.1 Ρυθμιστικές Αρχές Κοστολόγησης Οι ακόλουθες Ρυθμιστικές Αρχές Κοστολόγησης θα πρέπει να ακολουθούνται κατά την ετοιμασία των ΧΛ:	Συμφωνούμε με τις αρχές κοστολόγησης που παρουσιάζονται στην ενότητα 3.1 του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης για ρυθμιστικές λογιστικές οδηγίες για τη σύνταξη των ΧΛ	
1. Αρχή Πρόκλησης / Αιτιότητας του Κόστους (cost causality principle): Το κόστος προσδιορίζεται με βάση τις αιτίες δημιουργίας του. Ειδικότερα, η αρχή της πρόκλησης του κόστους επιβάλλει όπως τα έσοδα, τα κόστη, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, αποδίδονται στις διάφορες ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ενέργειες οι οποίες αποτελούν την αιτία των εσόδων που εισπράττονται, ή του κόστους που προκαλείται, ή των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, ή των στοιχείων του παθητικού που δημιουργούνται. Σε κάθε μία δραστηριότητα αποδίδονται μόνο τα κόστη που είναι σχετικά με την παροχή της συγκεκριμένης αυτής δραστηριότητας. Ο καταλογισμός κόστους σύμφωνα με τη παρούσα αρχή πρέπει να γίνεται είτε άμεσα (άμεσος καταλογισμός), είτε έμμεσα (με τη χρήση κλειδών επιμερισμού).	Συμφωνούμε με την αρχή πρόκλησης / αιτιότητας του κόστους τηρώντας όμως και την αρχή της οικονομικότητας (επίτευξη επιθυμητής σχέσης κόστους – οφέλους).	Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι η απαίτηση αυτή αποτελεί ελάχιστη υποχρέωση της ΑΗΚ, την οποία θα έπρεπε ήδη να την είχε εφαρμόσει. Η εφαρμογή της Απόφασης αποτελεί νομική υποχρέωση της ΑΗΚ όπως και κάθε άλλης ολοκληρωμένης επιχείρησης και δεν υπόκειται σε οποιοσδήποτε όρους
2. Αρχή της Αξιοπιστίας (reliability principle):		

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
Ο Υπόχρεος Οργανισμός οφείλει να διασφαλίζει την αξιοπιστία των στοιχείων κόστους, τα οποία χρησιμοποιεί σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας. Ως αξιοπίστα θεωρούνται τα στοιχεία κόστους εφόσον πληρούν σωρευτικά τις κάτωθι προϋποθέσεις: • αποτυπώνουν πιστά τα στοιχεία που αναπαριστούν, • δεν παρουσιάζουν εσκεμμένες ή / και συστηματικές παραποιήσεις • δεν περιέχουν κάποιο «ουσιώδες» σφάλμα, • είναι πλήρη, • η προετοιμασία τους γίνεται με αντικειμενικό (δίκαιο) τρόπο, ενώ παράλληλα κατά την άσκηση κρίσεων και τη διενέργεια των αναγκαίων υποθέσεων (assumptions), τηρείται κατ' ελάχιστον ο βαθμός επιμέλειας που απαιτείται από τις συναλλαγές.	Συμφωνούμε με την αρχή της αξιοπιστίας τηρώντας όμως και την αρχή της οικονομικότητας (επίτευξη επιθυμητής σχέσης κόστους – οφέλους).	Όπως πιο πάνω.
3. Αρχή της Αντικειμενικότητας (objectivity principle): Η κατανομή του κόστους στις διάφορες δραστηριότητες είναι αντικειμενική και δεν αποσκοπεί στο να ωφελήσει οποιοδήποτε Υπόχρεο Οργανισμό ή οποιαδήποτε δραστηριότητα, αγορά ή προϊόν.	Συμφωνούμε με την αρχή της αντικειμενικότητας τηρώντας όμως και την αρχή της οικονομικότητας (επίτευξη επιθυμητής σχέσης κόστους – οφέλους).	Όπως πιο πάνω.
4. Αρχή της Συνέπειας/Συγκρισιμότητας (consistency/comparability principle): Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να είναι συνεπείς ως προς τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούν για τον προσδιορισμό του σχετικού κόστους, την κατανομή του κόστους σε κέντρα κόστους καθώς και την κατανομή τους σε δραστηριότητες. Η εφαρμογή της ως άνω αρχής διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα των λογιστικών / κοστολογικών στοιχείων που υποβάλλονται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς. Σε περίπτωση ουσιωδών μεταβολών στις ρυθμιστικές λογιστικές αρχές τις μεθόδους κατανομής ή σε άλλες λογιστικές πολιτικές και οι οπταίες έχουν σημαντική επίδραση στις πληροφορίες που αναφέρονται, οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να υποβάλλουν τα τμήματα των ΧΛ του προηγούμενου έτους που επηρεάζονται από τις συγκεκριμένες μεταβολές.	Συμφωνούμε με την αρχή της συνέπειας / συγκρισιμότητας τηρώντας όμως και την αρχή της οικονομικότητας (επίτευξη επιθυμητής σχέσης κόστους – οφέλους).	Όπως πιο πάνω.
5. Αρχή της Διαφάνειας (transparency principle): Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί παρουσιάζουν με τρόπο σαφή, αντικειμενικά κατανοητό και επαληθεύσιμο, κάθε στοιχείο, πληροφορία, περιγραφή ή κείμενο που συντάσσεται σχετικά με την κοστολόγηση και τις άλλες	Συμφωνούμε με την αρχή της διαφάνειας τηρώντας όμως και την αρχή της οικονομικότητας (επίτευξη επιθυμητής σχέσης κόστους – οφέλους).	Όπως πιο πάνω.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία των ΧΛ και τον υπολογισμό κόστους, καθώς και τα υποστηρικτικά στοιχεία αυτών.		
6. Γενικώς παραδεξιμένες αρχές και πρακτικές: Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (International Financial Reporting Standards) και χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές για σκοπούς κοστολόγησης, με εξάρτηση τις περιπτώσεις που επιβάλλονται από την ΡΑΕΚ αποκλίσεις.	Η ΑΗΚ συντάσσει ήδη τις οικονομικές της καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Επισημαίνουμε ότι οποιαδήποτε περιπτώση απόκλισης από αυτά κατ' επιταγή και σε υλοποίηση ρυθμιστικής απόφασης αποτελεί στοιχείο αύξησης κόστους και ανάληψης πόρων για την ΑΗΚ την οποία επιθυμεί να αποφύγει.	Η ΡΑΕΚ διευκρινίζει ότι η συγκεκριμένη αναφορά καλύπτει τόσο τις Οικονομικές Καταστάσεις, όσο και τους ΧΛ που είναι και το κύριο θέμα των ΡΛΟ. Η αναφορά σε αποκλίσεις δεν αφορά την πιστή εφαρμογή των ΔΠΧΑ η οποία και θεωρούμε ότι είναι αυτονόητη.
3.2 Γενικές Αρχές Καταμερισμού Κόστους Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να διασφαλίζουν ότι το κοστολογικό τους σύστημα έχει την δυνατότητα καταμερισμού του κόστους, με σκοπό τον καθορισμό του κόστους ανά ρυθμιζόμενη δραστηριότητα. Η μεθοδολογία καταμερισμού του κόστους βασίζεται στις πιο κάτω αρχές και διαδικασίες:	Συμφωνούμε με όσα ορίζονται στην ενότητα 3.2 των ΡΛΟ με εξάρτηση όσων αναφέρονται πιο κάτω:	
1. Αρχή Πρόκλησης / Αιτιότητας (cost causality principle) – βλέπε πιο πάνω	Βλέπε ανωτέρω.	
2. Κοστολόγηση ανά δραστηριότητα (Activity Based Costing – ABC) Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να διασφαλίζουν ότι ο καταμερισμός του κόστους βασίζεται στην μεθοδολογία «Κοστολόγηση ανά δραστηριότητα» κατά την οποία δημιουργούνται αιτιολογημένες σχέσεις μεταξύ του κόστους και των δραστηριοτήτων, έτσι ώστε κάθε δραστηριότητα που καταναλώνει ενδogenous ή εξogenous πόρους του Υπόχρεου Οργανισμού να της καταμεριζείται και το ανάλογο κόστος. Οι κλειδές επιμερισμού που απορρέουν από την εν λόγω μεθοδολογία οφείλουν να είναι ανιχνεύσιμοι και να αποτυπώνουν μία καθαρή σχέση μεταξύ αιτίας και αποτελέσματος αναφορικά με το κόστος των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.	Θεωρούμε ότι ο όρος Activity Based Costing – ABC αναφέρεται στον διαχωρισμό στις Ρυθμιζόμενες και Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες και όχι στο διαχωρισμό σημαντικού αριθμού υποδραστηριοτήτων που εκτελούνται από τις εν λόγω Δραστηριότητες.	Η ΡΑΕΚ διευκρινίζει ότι η μεθοδολογία της κοστολόγησης ανά δραστηριότητα προϋποθέτει τον διαχωρισμό της σε υποδραστηριότητες που αποτελούν τις υπηρεσίες που εκτελούνται από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Οι δραστηριότητες αυτές καταναλώνουν πόρους (resources). Ως πόρος ορίζεται ένα οικονομικό στοιχείο που αναλώνεται για την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων του οργανισμού. Οι μισθοί και τα υλικά, για παράδειγμα, είναι πόροι που αναλώνονται για την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών. Αυτή ακριβώς η κατανάλωση των πόρων (resource consumption), είναι το γεγονός που οδηγεί στη δημιουργία του κόστους.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
3. Διαδικασία καταμερισμού κόστους Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί έχουν ευθύνη και υποχρέωση και οφείλουν να διασφαλίζουν ότι η διαδικασία καταμερισμού του κόστους λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα: • Τα στοιχεία, δεδομένα και πληροφορίες βάσει των οποίων γίνεται η αποτύπωση του κόστους οφείλουν να περιέχουν μεγάλο βαθμό λεπτομέρειας, έτσι ώστε να υπάρχει δυνατότητα καταμερισμού του σχετικού κόστους με τον καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο. • Ο καταμερισμός του κόστους οφείλει να βασίζεται τόσο στην αρχή της αναλογικότητας όσο και στην αρχή της σημαντικότητας. • Τα στοιχεία κόστους των Υπόχρεων Οργανισμών οφείλουν να εκτιμάζουν από μία ολοκληρωμένη και πλήρη βάση κόστους, η οποία περιέχει το συνολικό κόστος που υφίσταται ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός σε όλες ανεξαρτήτως τις δραστηριότητες, στις οποίες οφείλει να δραστηριοποιείται. • Τα στοιχεία κόστους που περιέχονται στα κοστολογικά συστήματα των Υπόχρεων Οργανισμών οφείλουν να κατηγοριοποιούνται σε λειτουργικό και κεφαλαιουχικό κόστος. • Στον καταμερισμό του κόστους στο κοστολογικό σύστημα θα πρέπει να ακολουθείται η μεθοδολογία του πλήρους καταμετρημένου κόστους (fully	Η ΑΗΚ εφαρμόζει ένα συγκεκριμένο και καλά καθορισμένο σύστημα κοστολόγησης των Δραστηριοτήτων (Activities) της (Ρυθμιζόμενες και Μη Ρυθμιζόμενες). Ως προς τις απαιτήσεις αναφορικά με τις κλειδές επιμερισμού παραπέμπουμε σε άλλα σημεία των θέσεών μας.	Η ΡΑΕΚ εκδίδει την παρούσα Απόφαση για τις ΡΛΟ όπως επίσης και τις Αποφάσεις για Λογιστικό και Λειτουργικό Διαχωρισμό Δραστηριοτήτων της ΑΗΚ, με σκοπό να καθορίσει με λεπτομέρεια το πώς θα είναι δομημένο ένα σύστημα κοστολόγησης για εξογώνη αποτελεσμάτων για τα οποία υπάρχει ρυθμιστική υποχρέωση. Όσον αφορά τις κλειδές επιμερισμού, η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι, σαν γενική αρχή και όπως καθορίζεται ρητώς στις ΡΛΟ, οι κλειδές επιμερισμού θα πρέπει να επικαιροποιούνται, ελέγχονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές και υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για έγκριση σε ετήσια βάση.
Συμφωνούμε με τις αρχές καταμερισμού του κόστους που περιγράφονται τήρωντας όμως και την αρχή της οικονομικότητας (επιτεύξη επιθυμητής σχέσης κόστους – οφέλους). Ειδικότερα ως προς τις κλειδές επιμερισμού, θεωρούμε ότι σε κάθε περίπτωση οι κλειδές επιμερισμού πρέπει να είναι εύκολα και άμεσα (επαν)υπολογίσιμες, πλήρως κατανοητές και εύκολα επιβεβαιώσιμες τόσο για αυτούς που έχουν την ευθύνη κοστολόγησης και σύνταξης των ΧΛ όσο και για τους χρήστες αυτών.	Αποτελεί νομική υποχρέωση της ΑΗΚ την οποία θα έπρεπε ήδη να είχε εφαρμόσει. Ως εκ τούτου δεν προκύπτει κανένα θέμα σχέσης κόστους-οφέλους. Η ΡΑΕΚ έχει την ίδια άποψη.	

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
Distributed Costing). Η μεθοδολογία αυτή προνοεί ότι όλα τα στοιχεία κόστους, συμπεριλαμβανομένου του έμμεσου κόστους, επιμερίζονται στις διάφορες δραστηριότητες, ως ακολούθως: ο Άμεσο Κόστος: Το κόστος, το οποίο μπορεί να αποδοθεί άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα καταλογίζεται σε αυτό. ο Έμμεσο Κόστος: Το κόστος που δεν είναι άμεσα και δεν μπορεί να αποδοθεί αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα καταμερίζεται βάσει της πιο κατάλληλης κλειδας επιμερισμού, η οποία αντικατοπτρίζει μια άμεση ή έμμεση σχέση μεταξύ του κόστους και της δραστηριότητας. Η κλειδα επιμερισμού κόστους οφείλει να είναι εύλογη, διαφανής και αντικειμενική χωρίς να ευνοεί τον Υπόχρεο Οργανισμό έναντι των πιθανών ανταγωνιστών του και να μην στρεβλώνει τα αποτελέσματα του κοστολογικού συστήματος. ο Διαδοχικός καταμερισμός κόστους: Το κόστος δύναται να καταμεριστεί σε δραστηριότητες όπου υπάρχει δυνατότητα άμεσου καταμερισμού. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει άμεση σχέση με δραστηριότητες τότε ο καταμερισμός γίνεται σε δεξαμενές κόστους (cost pools). • Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να καταγράφουν με τρόπο αναλυτικό, να παρουσιάζουν με διαφάνεια και να δημοσιεύουν τις μεθοδολογίες καταμερισμού του κόστους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΡΑΕΚ. Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί δύναται να χρησιμοποιούν μεθοδολογίες καταμέτρησης και δειγματοληψίας, για κάθε δραστηριότητα του προσανωπικού ή για κάθε μηχανολογική πληροφορία και διαδικασία, η οποία καταμέτρεται σε δραστηριότητες, με απώτερο σκοπό την θεμελίωση αρχών καταμερισμού του κόστους που να συνάδουν με την αρχή της απιότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας καθώς επίσης στην προώθηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού, στην ελαχιστοποίηση του κόστους, στην εφαρμογή της αρχής της αμοιβαιότητας, στην πρακτικότητα και αποφυγή δημιουργίας τυχόν ωφελημάτων ή/και πλεονεκτημάτων για τον Υπόχρεο Οργανισμό. • Οι αρχές καταλογισμού του κόστους δεν πρέπει να διαφοροποιούνται, κατά κανόνα, από έτος σε έτος, χωρίς αντικειμενική αιτιολόγηση, και οι τυχόν αλλαγές πρέπει να περιγράφονται και να εφαρμόζονται αναδρομικά στα προηγούμενα έτη, εάν αυτό επιτρέπει ουσιαστικά το τελικό αποτέλεσμα του συγκεκριμένου υπολογισμού. • Ο καταλογισμός του κόστους πρέπει να γίνεται με διαφανή, αναλυτικό, ελέγχιμο και επαληθεύσιμο τρόπο.	Οι αρχές καταμερισμού κόστους θα περιλαμβάνονται συνοπτικά στις Σημειώσεις των Χωριστών Λογαριασμών. Επιδιώξη είναι να περιοριστούν στο ελάχιστο τα ποσά προς καταμερισμό. Οι αρχές καταμερισμού του κόστους θα καθοριστούν με τρόπο που να είναι εύλογες και να συνάδουν με διεθνή πρακτική με διάφορους τρόπους μη εξαιρουμένης της καταμέτρησης και δειγματοληψίας, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την αρχή της οικονομικότητας.	Οι αρχές καταμερισμού κόστους πρέπει να περιλαμβάνονται στα Λογιστικά Έγγραφα, όπως περιγράφεται στο σημείο 4.2 της Ρυθμιστικής Απόφασης. Αυτό αποτελεί νομική υποχρέωση της ΑΗΚ την οποία θα πρέπει να εφαρμόσει χωρίς όρους.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
3.3 Μέθοδος Κοστολόγησης Η μέθοδος κοστολόγησης που θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ είναι αυτή του Πλήρους Κατανεμημένου Κόστους (Fully Distributed Costing – FDC). Σύμφωνα με την μέθοδο αυτή όλα τα στοιχεία κόστους συμπεριλαμβανομένου και του κοινού κόστους επιμερίζονται στις διάφορες ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες	Συμφωνούμε με τη μέθοδο της πλήρους κοστολόγησης η οποία όπως γνωρίζετε είναι αυτή που ήδη εφαρμόζουμε. Κατά την ετοιμασία των ΧΛ και αφού οι ΕΜ λάβουν τις άμεσες δαπάνες που τους ανήκουν, μερίζουμε τις έμμεσες δαπάνες χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες κλειδές μερίσμου.	
3.4 Απασχολούμενο Κεφάλαιο & Κεφάλαιο Κίνησης Για σκοπούς ετοιμασίας των ΧΛ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα εγκεκριμένα από την ΡΑΕΚ στοιχεία παγίων που περιλαμβάνονται στη Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) της κάθε δραστηριότητας, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία Διατηρήσεων, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις. Η μέθοδος αποτίμησης παγίων θα πρέπει να συνάδει με την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις. Η Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις. Η ΡΒΑΠ θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του εύλογου κέρδους για τις διάφορες δραστηριότητες. Τα διάφορα στοιχεία απασχολούμενου κεφαλαίου θα πρέπει να καταμερίζονται στις διάφορες δραστηριότητες με βάση την πιο κατάλληλη κλειδα επιμερισμού. Επίσης ο χειρισμός του Κεφαλαίου Κίνησης (Working Capital), δηλαδή το αν θα περιλαμβάνεται ολόκληρο στη ΡΒΑΠ ή όχι, θα καθορίζεται από την	Στην επικεφαλίδα «Απασχολούμενο Κεφάλαιο & Κεφάλαιο Κίνησης» η φράση «& Κεφάλαιο Κίνησης» είναι πλεονασματική καθώς το Κεφάλαιο Κίνησης είναι αναπόσπαστο μέρος του Απασχολούμενου Κεφαλαίου. Επίσης ο όρος ΡΒΑΠ (Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων) δεν αποδίδει πλήρως την έννοια του Απασχολούμενου Κεφαλαίου καθώς βάσει ονόματος, αναφέρεται μόνο σε «Πάγια» και δεν συνάδει με το περιεχόμενο της παρούσας παραγράφου αλλά ούτε και με το περιεχόμενο της Ρυθμιστικής Απόφασης 1/2014 που καθόρισε ότι το Κεφάλαιο Κίνησης αποτελεί μέρος της ΡΒΑΠ. Ως εκ τούτου τα σχόλιά μας στην παρούσα παράγραφο αναφέρονται στο Απασχολούμενο Κεφάλαιο (Capital Employed) που για σκοπούς ρύθμισης έχει αγγλική ορολογία Regulated Asset Base (RAB) και περιλαμβάνει και το Κεφάλαιο Κίνησης. Συμφωνούμε με τη χρήση των εγκεκριμένων, κατόπιν διαδικασίας διαβούλευσης, από τη ΡΑΕΚ στοιχείων παγίων που περιλαμβάνονται στη ΡΒΑΠ της κάθε δραστηριότητας στους ΧΛ. Θεωρούμε ότι όλα τα υφιστάμενα πλάγια της ΑΗΚ είναι εύλογα και περιλαμβάνονται στη ΡΒΑΠ σύμφωνα και με την Ρυθμιστική Απόφαση 1/2014. Συμφωνούμε με τη χρήση εγκεκριμένων, κατόπιν διαδικασίας διαβούλευσης, μεθόδου αποτίμησης παγίων στοιχείων.	Η ΡΑΕΚ διευκρινίζει ότι η Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις. Επίσης ο χειρισμός του Κεφαλαίου Κίνησης (Working Capital), δηλαδή το αν θα περιλαμβάνεται ολόκληρο στη ΡΒΑΠ ή όχι, θα καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις. Οποιαδήποτε αλλαγή στο τρόπο χειρισμού της ΡΒΑΠ που θα είναι διαφορετική από την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, θα προϋποθέτει αλλαγή της ισχύουσας μεθοδολογίας και αντικατάστασή της με καινούργια. Στη νομοθεσία δεν προβλέπεται διαδικασία διαβούλευσης για έγκριση από τη ΡΑΕΚ των στοιχείων παγίων και της μεθόδου αποτίμησης παγίων στοιχείων.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών

Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών

Σχόλια ΡΑΕΚ

εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, καθώς και οποιαδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις.

Άμεσα στοιχεία ΡΒΑΠ-Τα στοιχεία της ΡΒΑΠ τα οποία μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά σε μια δραστηριότητα καταγράφονται εξολοκλήρου στη δραστηριότητα αυτή.

Έμμεσα στοιχεία ΡΒΑΠ -Καταμερίζονται με βάση την πιο κατάλληλη κλειδα επιμερισμού. Πιο κάτω παρατίθενται ενδεικτικά παραδείγματα κλειδών επιμερισμού για τα στοιχεία απασχολούμενου κεφαλαίου (Πίνακας 1):

Κατηγορία	Ενδεικτική Μέθοδος Επιμερισμού
Αποθέματα	Με βάση τη χρήση της κάθε δραστηριότητας ή το απασχολούμενο κεφάλαιο
Εμπορικοί Χρεώστες	Με βάση τα εισοδήματα
Εμπορικοί Πιστωτές	Με βάση τα λειτουργικά έξοδα της κάθε δραστηριότητας
Μετρητά	Με βάση το συνολικό κόστος προσαφτικού

Πίνακας 1: Απασχολούμενο Κεφάλαιο

Τα απασχολούμενα κεφάλαια της κάθε δραστηριότητας αποτελούν το προϊόν της διαδικασίας λογιστικού διαχωρισμού. Στην πλειοψηφία τους καταμένονται άμεσα στις Δραστηριότητες που αφορούν ενώ ένα μικρό μέρος καταμερίζεται με βάση την πιο κατάλληλη κλειδα επιμερισμού.

Με βάση και τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, θεωρούμε ότι το κεφάλαιο κίνησης περιλαμβάνεται και πρέπει να περιλαμβάνεται στο Απασχολούμενο Κεφάλαιο (Regulated Asset Base).

Συμφωνούμε με την αρχή ότι στοιχεία ενεργητικού και παθητικού (εκτός του καθαρού δανεισμού που χρήζει διαφορετικού χειρισμού) που συνδέονται άμεσα με μία δραστηριότητα πρέπει να αποδίδονται σε αυτή.

Συμφωνούμε με την πρόταση μερισμού στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (εκτός του καθαρού δανεισμού που χρήζει διαφορετικού χειρισμού) με κατάλληλα επιλεγμένη κλειδα επιμερισμού. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- **Αποθέματα:** αποδίδονται στη δραστηριότητα που αφορούν ενώ τυχόν μέρος που υπολείπεται μερίζεται βάσει της χρήσης ανά δραστηριότητα ή της αξίας των άμεσων αποθεμάτων στο τέλος του προηγούμενου χρόνου.
- **Εμπορικοί Χρεώστες (χρεώστες ηλεκτρικής ενέργειας):** αφορούν αποκλειστικά τη δραστηριότητα προμήθειας.
- **Άλλοι Χρεώστες:** αποδίδονται στη δραστηριότητα που αφορούν ενώ τυχόν μέρος που υπολείπεται μερίζεται βάσει κατάλληλης κλειδας μερισμού ανάλογα με τη φύση του Χρεώστη, η οποία θα κοινοποιηθεί στη ΡΑΕΚ για έγκριση.
- **Εμπορικοί Πιστωτές:** αποδίδονται στη δραστηριότητα που αφορούν ενώ τυχόν μέρος που υπολείπεται μερίζεται με κατάλληλη κλειδα επιμερισμού η οποία θα κοινοποιηθεί στη ΡΑΕΚ για έγκριση
- **Μετρητά:** αποτελούν μέρος του καθαρού δανεισμού της επιχείρησης και αποδίδονται στις

Για το θέμα του δανεισμού έχουν δοθεί απαντήσεις στα σχόλια της ΑΗΚ στην Απόφαση για το Λογιστικό Διαχωρισμό.

Οι κλειδες επιμερισμού που θα χρησιμοποιηθούν στο κοστολογικό σύστημα, θα πρέπει να τυγχάνουν ελέγχου από εξωτερικούς ελεγκτές και να εγκρίνονται σε ετήσια βάση από τη ΡΑΕΚ.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ										
3.5 Αρχές Καταμερισμού Λειτουργικού Κόστους Το λειτουργικό κόστος θα πρέπει να καταμερίζεται στις διάφορες δραστηριότητες ως ακολούθως: Άμεσο Λειτουργικό Κόστος-Αποδίδεται άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα ή ενδιάμεση δεξαμενή κόστους. Τέτοια έξοδα μπορεί να είναι τα: • Κόστος καυσίμων για σκοπούς παραγωγής • Κόστος συντήρησης/επιδιόρθωσης των μηχανημάτων/εξοπλισμού της κάθε δραστηριότητας, κτλ. Έμμεσο Λειτουργικό Κόστος – Καταμερίζεται με βάση την πιο κατάλληλη κλίμακα επιμερισμού, η οποία αντικατοπτρίζει μια άμεση ή έμμεση σχέση μεταξύ του κόστους και της δραστηριότητας. Πιο κάτω παρατίθενται ενδεικτικά παραδείγματα κλειδών επιμερισμού (Πίνακας 2): <table border="1" data-bbox="1002 1249 1235 1980"> <thead> <tr> <th>Κατηγορία</th> <th>Ενδεικτική Μέθοδος Επιμερισμού</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Αποσβέσεις</td> <td>Με βάση το πώς έχουν καταμεριστεί τα πάγια με τα οποία σχετίζονται</td> </tr> <tr> <td>Ενοίκια</td> <td>Με βάση τα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνει η κάθε δραστηριότητα</td> </tr> <tr> <td>Τηλέφωνα/Υδατοπρόμήθεια</td> <td>Με βάση τον αριθμό των υπαλλήλων ανά δραστηριότητα</td> </tr> <tr> <td>Θέρμανση/Φωτισμός/Καθαριότητα</td> <td>Με βάση τα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνει η κάθε δραστηριότητα</td> </tr> </tbody> </table> Πίνακας 2: Λειτουργικό Κόστος Οι πιο πάνω μεθοδολογίες καταμερισμού είναι ενδεικτικές και ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός θα πρέπει να αναπτύξει κατάλληλους κανόνες	Κατηγορία	Ενδεικτική Μέθοδος Επιμερισμού	Αποσβέσεις	Με βάση το πώς έχουν καταμεριστεί τα πάγια με τα οποία σχετίζονται	Ενοίκια	Με βάση τα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνει η κάθε δραστηριότητα	Τηλέφωνα/Υδατοπρόμήθεια	Με βάση τον αριθμό των υπαλλήλων ανά δραστηριότητα	Θέρμανση/Φωτισμός/Καθαριότητα	Με βάση τα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνει η κάθε δραστηριότητα	δραστηριότητες βάσει της καθαρής περιουσιακής βάσης της κάθε μίας εξ' αυτών. Το ποσό των μετρητών, εν πάση περιπτώσει, είναι επουσιώδες. Λόγω των χρεώσεων μεταξύ των Δραστηριοτήτων, με βάση τη ρύθμιση, θα προκύπτουν πιστωτές στη Δραστηριότητα Προμήθειας και σχετικοί χρεώστες στις υπόλοιπες Δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής. Ως γενική αρχή, και για σκοπούς υπολογισμού των εν λόγω χρεωστικών/πιστωτικών υπολοίπων, θα καθοριστεί περίοδος πίστωσης από τις Δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής προς τη Δραστηριότητα Προμήθειας.	Ο τρόπος χειρισμού των χρεώσεων θα πρέπει να υποβάλλεται στη ΡΑΕΚ και να τυγχάνει σχετικού ελέγχου.
Κατηγορία	Ενδεικτική Μέθοδος Επιμερισμού											
Αποσβέσεις	Με βάση το πώς έχουν καταμεριστεί τα πάγια με τα οποία σχετίζονται											
Ενοίκια	Με βάση τα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνει η κάθε δραστηριότητα											
Τηλέφωνα/Υδατοπρόμήθεια	Με βάση τον αριθμό των υπαλλήλων ανά δραστηριότητα											
Θέρμανση/Φωτισμός/Καθαριότητα	Με βάση τα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνει η κάθε δραστηριότητα											
	Συμφωνούμε με τις αρχές καταμερισμού του λειτουργικού κόστους που προτείνονται. Ως προς τα κλειδιά επιμερισμού θεωρούμε ότι πρέπει να είναι απλά, εύκολα κατανοητά, άμεσα υπολογίσιμα και ελέγξιμα. Συμφωνούμε κατ' αρχήν με τις προτεινόμενες ενδεικτικές κλειδές επιμερισμού. Εν πάση περιπτώσει, σε περίπτωση διαφοροποίησης, οι κλειδές επιμερισμού θα κοινοποιηθούν στη ΡΑΕΚ για έγκριση	Οι κλειδές επιμερισμού που θα χρησιμοποιηθούν στο κοστολογικό σύστημα, θα πρέπει να τυγχάνουν ελέγχου από εξωτερικούς ελεγκτές και θα εγκρίνονται σε ετήσια βάση από τη ΡΑΕΚ.										
	Οι κλειδές επιμερισμού θα υποβληθούν αρχικά στη ΡΑΕΚ με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και στη συνέχεια θα υποβάλλονται μόνο όταν υπάρχουν αλλαγές. Δεν θεωρούμε ότι υπάρχει λόγος να αποστέλλονται ετήσια. Ούτως ή άλλως οι σχέσεις καταμερισμού θα καταγράφονται στις Σημειώσεις των Διαχωρισμένων Λογαριασμών οι οποίοι θα ελέγχονται από Εξωτερικούς Ελεγκτές και θα υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ.											

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
καταμερισμού κόστους που θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένοι και βασισμένοι στις γενικές Αρχές που έχουν παρατεθεί πιο πάνω (βλέπε υποενότητα 3.2). Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ σε ετήσια βάση (βλέπε υποενότητα 4.2 πιο πάνω).		
3.6 Αρχές Καταμερισμού Εισοδημάτων Ο καταμερισμός των εισοδημάτων γίνεται ως ακολούθως: ο Άμεσα Εισοδήματα – Τα έσοδα τα οποία μπορούν να αποδοθούν άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα, καταλογίζονται σε αυτή. Εμμεσα Εισοδήματα – Τα έσοδα οποία δεν μπορούν να αποδοθούν άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα, καταμερίζονται με βάση συγκεκριμένη κλίμακα επιμερισμού, η οποία αντικαταπρίζει μια άμεση ή έμμεση σχέση μεταξύ του εισοδήματος και της δραστηριότητας. Η κλίμακα επιμερισμού οφείλει να είναι εύλογη, διαφανής και αντικειμενική χωρίς να ευνοεί τον Υπόχρεο Οργανισμό έναντι των πιθανών ανταγωνιστών του και να μην στρεβλώνει οποιαδήποτε κερδοφορία της δραστηριότητας. Ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός θα πρέπει να αναπτύξει κατάλληλους κανόνες καταμερισμού εισοδημάτων που θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένοι και βασισμένοι στις γενικές Αρχές (βλέπε υποενότητα 3.2). Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ σε ετήσια βάση (βλέπε υποενότητα 4.2 πιο κάτω).	Συμφωνούμε με τις αρχές καταμερισμού των εισοδημάτων. Οι κλειδες επιμερισμού θα υποβληθούν αρχικά στη ΡΑΕΚ με το πρόγραμμα συμμόρφωσης και στη συνέχεια θα υποβάλλονται μόνο όταν υπάρχουν αλλαγές. Δεν θεωρούμε ότι υπάρχει λόγος να αποστέλλονται ετήσια. Ούτως ή άλλως οι αρχές καταμερισμού θα καταγράφονται στις Σημειώσεις των Διαχωρισμένων Λογαριασμών οι οποίοι θα ελέγχονται από Εξωτερικούς Ελεγκτές και θα υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ.	Οι κλειδες επιμερισμού που θα χρησιμοποιηθούν στο κοστολογικό σύστημα, θα πρέπει να τυγχάνουν ελέγχου από εξωτερικούς ελεγκτές και θα εγκρίνονται σε ετήσια βάση από τη ΡΑΕΚ, είτε υπάρχουν είτε δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε αλλαγές.
3.7 Μεταβιβαστικές Πληρωμές Οι ΧΛ θα πρέπει να επισημαίνουν σαφώς και με επαρκή λεπτομέρεια και να καθιστούν έκδηλες τις μεταβιβαστικές πληρωμές μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων, ούτως ώστε να δικαιολογείται η συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της μη διακριτικής μεταχείρισης. Οποιοσδήποτε δραστηριότητες παρέχονται εσωτερικά ή προς άλλο νομικό πρόσωπο που ελέγχεται από τον Υπόχρεο Οργανισμό ή συνδέεται μαζί του με ιδιοκτησιακή σχέση, θα πρέπει να πηλογοούνται σύμφωνα με τους ίδιους όρους, διαφανείς και ίσους με εκείνους που εφαρμόζονται στις αντίστοιχες δραστηριότητες που παρέχονται σε άλλους οργανισμούς	Αντιλαμβάνομαστε ότι στην παρούσα παράγραφο γίνεται αναφορά στο λογιστικό χειρισμό και την αποτύπωση των εσωτερικών χρεώσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων οι οποίες προκύπτουν από τη Ρύθμιση και οι οποίες με σαφήνεια οφείλουν να αποτυπώνονται στους ΧΛ και στις επεξηγηματικές σημειώσεις επί αυτών. Δεν σημαίνει βεβαίως ότι θα πραγματοποιούνται στην πράξη πληρωμές παρά μόνο θα αποτυπώνονται λογιστικά.	Η ΡΑΕΚ έχει την ίδια άποψη. Όμως θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι αυτές οι υπηρέσεις θα παρέχονται με όρους αγοράς.
4. Προετοιμασία και υποβολή ΧΛ		

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
4.1 Υποχρέωση Υποβολής ΧΛ Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί υποχρεούνται να ετοιμάζουν και υποβάλλουν τους ΧΛ τους σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, τους όρους της άδειας τους και τις παρούσες ΡΛΟ. Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ θεωρήσει ότι η υποχρέωση κάποιου Υπόχρεου Οργανισμού για υποβολή χωριστών λογαριασμών: • Θα επιβάρυνει με επιπρόσθετο και περιττό κόστος το εν λόγω Υπόχρεο Οργανισμό, • Δεν θα ενισχύσει σημαντικά την ικανότητα της ΡΑΕΚ να εκπληρώσει τις αρμοδιότητές και τα καθήκοντά της. τότε η ΡΑΕΚ δύναται, μέσω σχετικής απόφασης, να απαλλάξει/ εξαιρέσει τον Υπόχρεο Οργανισμό από την πιο πάνω υποχρέωση, για καθορισμένη ή ακαθορίστη χρονική περίοδο. Ανεξάρτητα από την περίοδο αυτή, είναι στην διακριτική ευχέρεια της ΡΑΕΚ να αναφέρει την απαλλαγή/ εξαιρέση αυτή ανά πάσα στιγμή μέσω έκδοσης σχετικής απόφασης.	Η ΑΗΚ έχει ως αρχή της τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και τις εν ισχύ ρυθμιστικές οδηγίες. Βλέπε εισήγηση (ενότητα 2 ανωτέρω) για απαλλαγή της ΑΗΚ από την υποχρέωση ετοιμασίας ΧΛ για τον ΔΣΔ. Πιστεύουμε ότι ικανοποιεί τα κριτήρια που αναφέρονται στις ΡΛΟ για εξαιρέση της ΑΗΚ από την εν λόγω υποχρέωση.	Για σκοπούς Λογιστικού Διαχωρισμού θα πρέπει να τηρούνται Χωριστοί Λογαριασμοί (ΧΛ) για τις υποδραστηριότητες ΙΣΔ και ΔΣΔ ξεχωριστά, το σύνολο των οποίων θα αποτελέσει τους ΧΛ της ΕΜ Διανομής. Αυτό συνάδει πλήρως με τη Τρίτη Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/72/ΕΚ (συγκεκριμένα Άρθρο 26), καθώς και με τις Ερμηνευτικές Σημειώσεις της Οδηγίας αυτής («Το Καθεστώς Διαχωρισμού» - The Unbundling Regime), στις οποίες αναφέρεται ρητώς και συγκεκριμένως η υποχρέωση τήρησης ΧΛ για το ΔΣΔ ξεχωριστά. Αντιλαμβανόμαστε το γεγονός ότι πιθανόν το κόστος του ΔΣΔ, με τα παρόντα δεδομένα, να μην είναι ουσιαστικό, αλλά για σκοπούς καθαρά αναφορές, και σύμφωνα με τα πιο πάνω θα πρέπει να υπάρχει πλήρης Λογιστικός Διαχωρισμός.
4.2 Χρονοδιάγραμμα & Μορφή Υποβολής ΧΛ Σε περίπτωση που κάποιος Υπόχρεος Οργανισμός αρχίσει την επιχειρησιακή του λειτουργία ή του επιβληθεί η υποχρέωση προετοιμασίας Χωριστών Λογαριασμών σε ημερομηνία διαφορετική από την 1^η Ιανουαρίου, τότε οι αρχικοί χωριστοί λογαριασμοί θα πρέπει να καλύπτουν την περίοδο από την ημερομηνία της υποχρέωσης μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους. Οι επόμενοι χωριστοί λογαριασμοί θα πρέπει να καλύπτουν την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου έως την 31^η Δεκεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους. Οι απολογιστικοί ΧΛ θα πρέπει να υποβάλλονται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς εντός τριών (3) μηνών με τη δημοσίευση των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων, αλλά όχι αργότερα από τον όγδοο (8) μήνα που ακολουθεί τη λήξη του οικονομικού έτους αναφοράς, τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή. Οι ΧΛ θα πρέπει να είναι υπογεγραμμένοι από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο, καθώς και τον ανεξάρτητο εξωτερικό	Συμφωνούμε με το πνεύμα της προτεινόμενης ρύθμισης. Οι ΧΛ (απολογιστικοί και προϋπολογιστικοί) θα εγκρίνονται από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα της ΑΗΚ. Θεωρούμε ότι η πρόνοια χρήζει κάποιας διευκρίνισης. Συγκεκριμένα, εάν το έτος αναφοράς είναι το 2013, τότε	Η ΡΑΕΚ διευκρινίζει ότι η τελευταία διαρία για υποβολή των απολογιστικών ΧΛ, είναι τον όγδοο μήνα μετά την λήξη του έτους (δηλ. μέχρι 31 Αυγ. του έτους που ακολουθεί το οικονομικό έτος

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
ελεγκτή του Υπόχρεου Οργανισμού, που διορίζεται σύμφωνα με την υποενότητα 4.3 πιο κάτω. Προϋπολογιστικοί ΧΛ για το επόμενο έτος αναφοράς θα πρέπει να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ μέσα σε ένα (1) μήνα μετά από την υποβολή των απολογιστικών ΧΛ του έτους αναφοράς. Οι ΧΛ θα πρέπει να προετοιμάζονται σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα, αρχές και διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τις ρυθμιστικές λογιστικές αρχές και διαδικασίες που καθορίζονται στις παρούσες ΡΛΟ.	σημειώνει ότι οι Απολογιστικοί ΧΛ πρέπει να υποβληθούν μέχρι τον Αύγουστο 2014 και οι Προϋπολογιστικοί ΧΛ του 2014 (επόμενο έτος αναφοράς) πρέπει να υποβληθούν μέχρι τον Σεπτέμβριο 2014.	αναφοράς). Μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους που ακολουθεί το οικονομικό έτος αναφοράς θα πρέπει να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ προϋπολογιστικοί ΧΛ για το επόμενο έτος (π.χ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2014 θα πρέπει να υποβληθούν οι προϋπολογιστικοί ΧΛ για το έτος 2015).
Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί θα πρέπει να υποβάλλουν στη ΡΑΕΚ τα ακόλουθα: 1. Έγγραφο 1: Χωριστοί Λογαριασμοί (ΧΛ) Οι ΧΛ θα πρέπει να περιλαμβάνουν Δήλωση Ευθύνης και Συμμόρφωσης των Διοικητικών Συμβούλων και Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών πάνω στους ΧΛ του Υπόχρεου Οργανισμού. Επίσης οι ΧΛ θα πρέπει να περιλαμβάνουν «Επεξηγηματικές Σημειώσεις» ως ακολούθως: • Επεξήγηση της βάσης κατανομής του ενεργητικού/ παθητικού και εσόδων/ εξόδων • Σημειώσεις παρόμοιας φύσης με εκείνες που περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις που παρέχουν ανάλυση για κάθε μία από τις δραστηριότητες σχετικά με τα ακόλουθα: Λοιπά Έσοδα, Λοιπά Έξοδα, έξοδα προσωπικού (συμπεριλαμβανομένου του αριθμού του προσωπικού ανά δραστηριότητα), ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός, εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, προμηθειές και λοιπές υποχρεώσεις. • Επεξήγηση της φύσης των ποσών που δεν έχουν καταμετρηθεί και ο λόγος για τον οποίο δεν ήταν δυνατή η κατανομή τους σε συγκεκριμένες δραστηριότητες. Τα ποσά που δεν καταμετρηθούν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο ελάχιστο. • Επεξηγηματική σημείωση για τις εσωτερικές χρεώσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου υπολογισμού τους και διευκρινίσεις σχετικά με το ποια Δραστηριότητα παρέχει την υπηρεσία και ποια τη λαμβάνει. • Κατάσταση συμφιλίωσης μεταξύ των Οικονομικών Καταστάσεων και των ΧΛ του έτους αναφοράς.	Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τα αρμόδια όργανα της ΑΗΚ (το ΔΣ) θα εγκρίνουν τους ΧΛ. Δεν αντιλαμβάνομαστε ποιο λόγο εξυπηρετεί η έκδοση ξεχωριστής δήλωσης Ευθύνης και Συμμόρφωσης. Επίσης, δεδομένου ότι η ΑΗΚ θεωρεί ότι τα διαθέσιμα πρέπει να αποτελούν μέρος του καθαρού δανεισμού ή συντάξη κατάστασης ταμειακών ροών ανά δραστηριότητα δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό και η ΑΗΚ δεν προτίθεται να τη συντάξει (Παράρτημα Γ). Επιπλέον επισημαίνεται ότι με βάση το άρθρο 108 του Νόμου 122(I)/2003, όπως τροποποιήθηκε μέχρι το 2012, δεν προϋποθέτει ετοιμασία χωριστών Καταστάσεων Ταμειακών Ροών. Κατά τα λοιπά συμφωνούμε με τα προτεινόμενα από τη ρυθμιστική οδηγία.	Η ΡΑΕΚ παραπέμπει στις διεθνώς ενδεδειγμένες πρακτικές σχετικά με αυτό το θέμα, και κυρίως στους ΧΛ του οργανισμού ESB Δημοκρατίας της Ιρλανδίας, NIE Ltd της Β. Ιρλανδίας, National Grid Αγγλίας κτλ., όπου υπογράφεται Δήλωση Ευθύνης και Συμμόρφωσης των Διοικητικών Συμβούλων ως επιπρόσθετη κλείδα ασφαλείας για την εγκυρότητα των ΧΛ. Σύμφωνα με τον Νόμο 122(I)/2003, άρθρο 108(3) οι ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις 4 ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Δεν γίνεται αναφορά ότι η κατάσταση ταμειακών ροών δεν περιλαμβάνεται στους ΧΛ. Λογαριασμοί περιλαμβάνουν την κατάσταση συνολικών εσόδων, την κατάσταση οικονομικής θέσης, και την κατάσταση ταμειακών ροών. Επιπρόσθετα, στο άρθρο 108(9) αναφέρεται ότι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της ΡΑΕΚ δύναται να απαιτεί την ετοιμασία λογαριασμών σε οποιαδήποτε μορφή.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
Το τυποποιημένο υπόδειγμα της Δήλωσης Ευθύνης και Συμμόρφωσης των Διοικητικών Συμβούλων που πρέπει να υποβάλλεται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς μαζί με τους ΧΛ παρουσιάζεται στο <i>Παράρτημα Α</i>. Τα τυποποιημένα υποδείγματα των ΧΛ σύμφωνα με τα οποία πρέπει να υποβάλλονται οι ΧΛ από τους Υπόχρεους Οργανισμούς προς τη ΡΑΕΚ παρουσιάζονται στο <i>Παράρτημα Γ</i>.		
2. Έγγραφο 2: Λογιστικά Έγγραφα Σκοπός των εγγράφων αυτών θα είναι να επεξηγήσουν τη μεθοδολογία και τη διαδικασία που έχει ακολουθηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ. Τα Λογιστικά Έγγραφα θα πρέπει να περιλαμβάνουν: • Ρυθμιστικές Λογιστικές Αρχές και Αρχές Κροτολόγησης, δηλ. τις αρχές που έχει χρησιμοποιήσει ο Υπόχρεος Οργανισμός για την ετοιμασία των ΧΛ, για παράδειγμα, το κόστος θα πρέπει να κατανέμεται πλήρως. • Διαδικασία/ Μεθοδολογία Κατανομής, δηλ. τις αρχές που έχει χρησιμοποιήσει ο Υπόχρεος Οργανισμός για την κατανομή των εσόδων, κόστους, ενεργητικού και παθητικού στις διάφορες δραστηριότητες. • Εσωτερικές Χρεώσεις, δηλ. την πρακτική που έχει χρησιμοποιήσει ο Υπόχρεος Οργανισμός σχετικά με τις εσωτερικές χρεώσεις μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων. Λογιστικές Αρχές/ Στρατηγικές, δηλ. τον τρόπο με τον οποίο τα Λογιστικά Πρότυπα και οι Λογιστικές αρχές/ στρατηγικές (υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπερισχύουν των Ρυθμιστικών Λογιστικών Αρχών) έχουν εφαρμοστεί από τον Υπόχρεο Οργανισμό για την ετοιμασία των ΧΛ	Θεωρούμε ότι τα έγγραφα που απαριθμούνται στην ενότητα αυτή πρέπει να είναι μέρος των επεξηγηματικών σημειώσεων των ΧΛ. Επίσης θεωρούμε ότι η αναφορά σε λογιστικές αρχές είναι πλεονασμός, δεδομένου ότι αυτές επαρκώς και με σαφήνεια παρουσιάζονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της ΑΗΚ. Τέλος μη κατανοώντας την αναφορά σε «Στρατηγικές» θεωρούμε απλά ατυχή την χρήση του όρου.	Τα Λογιστικά Έγγραφα πρέπει να υποβάλλονται ως ξεχωριστό έγγραφο και να εγκρίνονται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με την Απόφαση για ΡΛΟ. Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι δεν πρέπει να αποτελούν μέρος των ΧΛ, γιατί θα ήταν πρακτικά αδύνατο να συμπεριληφθεί επαρκής λεπτομέρεια μέσα στους ΧΛ. Η ΡΑΕΚ έχει προχωρήσει στην αφαίρεση του όρου «Στρατηγικές» στο κείμενο της Απόφασης.
3. Έγγραφο 3: Κατανομές – Κλειδές Επιμερισμού – Σκοπός του εγγράφου αυτού είναι η λεπτομερής ανάλυση των διαφόρων κλειδών επιμερισμού που έχουν χρησιμοποιήσει για την ετοιμασία των ΧΛ. Θα πρέπει να αναλυθεί η βάση, τα ποσοστά και ο σκοπός χρήσης της κάθε μίας από τις κλειδές σε όλα τα επίπεδα μέσα στο κοστολογικό σύστημα του Υπόχρεου Οργανισμού. Κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής των ΡΛΟ και μόνο, ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός που θα έχει υποχρέωση υποβολής ΧΛ, θα πρέπει να υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση προκαταρκτική Έκθεση Συμμόρφωσης με ΡΛΟ, που θα επεξηγήσει την πλήρη συμμόρφωση με τις ΡΛΟ. Η Έκθεση αυτή θα πρέπει να υποβληθεί δύο (2) μήνες μετά τη λήξη του έτους αναφοράς. Μετά από την	Θεωρούμε ότι οι κλειδές επιμερισμού θα πρέπει να παρουσιάζονται στις επεξηγηματικές σημειώσεις επί των ΧΛ και δε χρειάζεται να προσθέτο έγγραφο. Θεωρούμε ότι η Έκθεση Συμμόρφωσης θα πρέπει να υποβληθεί στη ΡΑΕΚ δύο μήνες πριν την έναρξη του πρώτου έτους αναφοράς αφού τα όσα διαλαμβάνει η Έκθεση Συμμόρφωσης θα αποτελούν τη βάση για τήρηση του λογιστικού αρχείου και ετοιμασία των ΧΛ του έτους αναφοράς καθώς και των επόμενων ετών. Για παράδειγμα, στην Έκθεση Συμμόρφωσης θα	Οι Κατανομές – Κλειδές Επιμερισμού πρέπει να υποβάλλονται ως ξεχωριστό έγγραφο και να εγκρίνονται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με την Απόφαση για ΡΛΟ. Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι δεν πρέπει να αποτελούν μέρος των ΧΛ, γιατί θα ήταν πρακτικά αδύνατο να συμπεριληφθεί επαρκής λεπτομέρεια μέσα στους ΧΛ. Η ΡΑΕΚ ζήτησε όπως η Έκθεση Συμμόρφωσης υποβληθεί για έγκριση δύο (2) μήνες μετά τη λήξη του έτους αναφοράς. Η ΑΗΚ ζητά την

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
έγκριση της ΡΑΕΚ, ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός θα προχωρήσει στην ετοιμασία και υποβολή στην ΡΑΕΚ των προαναφερθέντων εγγράφων. Οι πληροφορίες που εμπεριέχονται στους ΧΛ, καθώς και σε όλα τα πιο πάνω έγγραφα πρέπει να παρουσιάζονται με όσο το δυνατόν πιο κατανοητό τρόπο, χωρίς να θυσιάζονται οι αρχές της σχετικότητας και της αξιοπιστίας. Σε περίπτωση που η υποβολή των εγγράφων από κάποιον Υπόχρεο Οργανισμό είναι ελλιπής, αυτά θα απορρίπτονται και θα επιστρέφονται στον εν λόγω Υπόχρεο Οργανισμό για συμπλήρωση και επανυποβολή. Σε αυτή την περίπτωση ο Υπόχρεος Οργανισμός θα πρέπει να επανυποβάλει τα συμπληρωμένα έγγραφα μέσα σε διάστημα 10 εργάσιμων ημερών. Η ΡΑΕΚ ενδεχομένως να ζητήσει, συμπληρωματικά με τα πιο πάνω, την ετοιμασία και υποβολή ΧΛ που να καλύπτουν κάποιο διαφορετικό (από την περίοδο αναφοράς) χρονικό διάστημα. Αυτό θα γίνει με σκοπό να υποβληθεί ο ρυθμιστικός της ρόλος και καθήκοντα. Σε αυτή την περίπτωση η ΡΑΕΚ θα επιτρέψει μια εύλογη προθεσμία για την ετοιμασία αυτών των ΧΛ, και δεν θα απαιτήσει ότι αυτά θα πρέπει να είναι ελεγμένα από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή.	περιλαμβάνονται και οι κλειδές επιμερισμού οι οποίες αφού εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ θα καταχωρηθούν στο λογιστικό σύστημα SAP για επιμερισμό του κόστους «σε πραγματικό χρόνο» κατά τη διάρκεια του έτους και όχι απολογιστικά.	υποβολή της Έκθεσης Συμμόρφωσης δύο μήνες πριν τη λήξη του έτους αναφοράς. Η ΡΑΕΚ συμφωνεί με αυτή την εισήγηση και άρα για το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς που θα είναι το 2014, η ΑΗΚ θα πρέπει να υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση προκαταρκτική Έκθεση Συμμόρφωσης με ΡΛΟ την 1^η Νοεμ. 2014.
4.3 Ανεξάρτητος Εξωτερικός Έλεγχος Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να διατηρούν κατάλληλα λογιστικά και κοστολογικά συστήματα/ αρχεία τα οποία να: • Επιτρέπουν την ετοιμασία των ΧΛ, και • Επιτρέπουν την επιβεβαίωση/ έλεγχο των πληροφοριών που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις Οι πληροφορίες που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ, το κοστολογικό σύστημα, καθώς και οι ίδιοι οι ΧΛ, θα πρέπει να ελέγχονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές αποδοκούς προς τη ΡΑΕΚ. Τα όποια έξοδα για τη διενέργεια των ελέγχων θα επιβαρύνουν αποκλειστικά τον Υπόχρεο Οργανισμό. Ο ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής θα πρέπει να ετοιμάσει Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών που πρέπει να υποβληθεί στη ΡΑΕΚ μαζί με τους ελεγμένους ΧΛ. Η Έκθεση αυτή περιλαμβάνει τη γνώμη του ελεγκτή ως προς το εάν οι ΧΛ «έχουν παρουσιαστεί δίκαια» (fairly presents) όσον αφορά το κόστος, τα έσοδα, το ενεργητικό/ παθητικό των ρυθμιζόμενων και μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων του Υπόχρεου Οργανισμού, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στις παρούσες ΡΛΟ.	Συμφωνούμε με την απαίτηση οι ΧΛ να ελέγχονται από εξωτερικούς ελεγκτές. Θεωρούμε ότι η εργασία τους θα πρέπει να είναι μόνο η διαπίστωση της ορθής εφαρμογής των ρυθμιστικών οδηγιών για τη σύνταξη των ΧΛ και όχι και η διαπίστωση της ορθής εφαρμογής των ΔΠΧΑ όπως αναφέρεται στην έκθεση ελέγχου στο Παράρτημα Β. Προτεινουμε επίσης η οδηγία να μην προδιαγράφει τον τύπο έκθεσης ελέγχου αλλά να κάνει αναφορά στην εφαρμογή των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων. Θεωρούμε ότι δεν τίθεται θέμα έγκρισης των Ανεξάρτητων Ελεγκτών από τη ΡΑΕΚ αφού θα έχουν άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος και θα είναι μέλη του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.	Οι ΧΛ θα πρέπει να συντάσσονται με βάση τα ΔΠΧΑ εκτός όπου απαιτείται διαφοροποίηση βάση των Ρυθμιστικών Λογιστικών Οδηγιών. Οι ελεγκτές θα πρέπει να διενεργήσουν τον έλεγχο τους βάσει των Ρυθμιστικών υποχρεώσεων και των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων. Όπως πιο πάνω. Η ΡΑΕΚ δεν αποδέχεται την πρόταση αυτή. Η ΡΑΕΚ διευκρινίζει ότι δεν χρειάζεται η έγκριση των ελεγκτών από τη ΡΑΕΚ. Παρόλα αυτά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη από την ΑΗΚ η εμπειρία των ανεξάρτητων εξωτερικών ελεγκτών, σε θέματα ελέγχου κοστολογικών συστημάτων και ΧΛ.

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
Η Έκθεση θα πρέπει να παρουσιάζει και να δίνει έμφαση, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα: • Τα συμπεράσματα του ελεγκτή • Οποιοδήποτε τυχόν ελλείψεις/ αδυναμίες στα λογιστικά βιβλία του Υπόχρεου Οργανισμού που μπορεί να καταστήσουν τις πληροφορίες που περιέχονται στους ΧΛ μη αξιόπιστες • Οποιοδήποτε σημαντικές αποκλίσεις από τις ρυθμιστικές λογιστικές αρχές και πολιτικές, όπως αυτές παρουσιάζονται στις παρούσες ΡΛΟ • Οποιοδήποτε άλλο θέμα που μπορεί να εμποδίζει τους ΧΛ να «έχουν παρουσιαστεί δίκαια» (fairly presents) όσον αφορά το κόστος, τα έσοδα, το ενεργητικό/ παθητικό των ρυθμιζόμενων και μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων του Υπόχρεου Οργανισμού. Υπεύθυνοι για την ετοιμασία και υποβολή των ΧΛ προς την ΡΑΕΚ είναι οι Υπόχρεοι Οργανισμοί, και ως εκ τούτου η υποβολή της Έκθεσης Ανεξάρτητων Ελεγκτών προς τη ΡΑΕΚ δεν αναιρεί την υποχρέωση αυτή. Τυποποιημένο υπόδειγμα της Έκθεσης Ανεξάρτητων Ελεγκτών παρουσιάζεται στο <i>Παράρτημα Β</i>. Η Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών υποβάλλεται επιπρόσθετα από οποιαδήποτε άλλη έκθεση ή γνώμη που υποβάλλεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις του Υπόχρεου Οργανισμού. Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από τον ανεξάρτητο ελεγκτή περαιτέρω εξηγήσεις ή διευκρινίσεις σε οποιαδήποτε θέματα/ παρατηρήσεις που παρουσιάζονται στην Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών.		
4.3.1 Εξακρίβωση Ρυθμιστικών Πληροφοριών Η ΡΑΕΚ (ή οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοί της) μπορεί να προβαίνει σε ελέγχους, προκειμένου να διαπιστώνει τόσο την εφαρμογή, εκ μέρους των Υπόχρεων Οργανισμών ή /και των συνεργαζόμενων με αυτή ανεξάρτητων εξωτερικών ελεγκτών, των διατάξεων του Νόμου αναφορικά με την υποχρέωση για τήρηση ΧΛ για κάθε μία από τις δραστηριότητές τους, όσο και την ορθή εφαρμογή των παρουσιών ΡΛΟ για την κατάρτιση των ως άνω ΧΛ. Για τον σκοπό αυτό, η ΡΑΕΚ έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στους λογαριασμούς των Υπόχρεων Οργανισμών, καθώς και το δικαίωμα να ζητεί από τους ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές τους, να παρέχουν επιπρόσθετες επεξηγήσεις ή διασαφηνίσεις επί των εκθέσεών τους, καθώς και επιπρόσθετες οικονομικές πληροφορίες αναφορικά με τα θέματα που	Συμφωνούμε με την εν λόγω πρόνοια.	

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
περιλαμβάνονται στις εκθέσεις αυτές. Για τον σκοπό αυτό, οι Υπόχρεοι Οργανισμοί φροντίζουν ώστε να διασφαλίζεται νομικά η εν λόγω δυνατότητα της ΡΑΕΚ, προκειμένου να μπορεί να εκτελεί απρόσκοπτα τις αρμοδιότητές της σε σχέση με τις ανωτέρω υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Νομοθεσία και τις παρούσες ΡΛΟ		
4.4 Δημοσίευση ΧΛ, Διαφάνεια & Εμπιστευτικότητα Οι ΧΛ των Υπόχρεων Οργανισμών θα πρέπει να δημοσιεύονται από τους ίδιους στην επίσημη ιστοσελίδα τους στο διαδίκτυο, με εξαίρεση πληροφορίες που κρίνονται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς ως εμπορικά εμπιστευτικές, και για τις οποίες έχουν πάρει την εκ των προτέρων έγκρισή για μη δημοσίευση από τη ΡΑΕΚ. Η ΡΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την Κοινωνική και Κυπριακή νομοθεσία σχετικά με το επιχειρηματικό απόρρητο δύναται, κατά την κρίση της, να θεωρήσει ότι το δημόσιο συμφέρον που προκύπτει και συνδέεται με την ανάγκη για διαφάνεια απαιτεί την απόρριψη του αιτήματος των Υπόχρεων Οργανισμών που επιδιώκουν τη μη δημοσίευσή στο σύνολο ή μέρος των ΧΛ, και να μην κάνει αποδεκτό ολόκληρο ή εν μέρει το αίτημα των Υπόχρεων Οργανισμών, αναφέροντας και τη σχετική αιτιολογία.	Συμφωνούμε με την πρόταση αυτή. Στην κατεύθυνση αυτή, η ΑΗΚ προτίθεται να δημοσιολογήσει σε ενοποιημένη βάση τα στοιχεία των δραστηριοτήτων Παραγωγής και Εμπορίας.	Η Απόφαση είναι σαφής. Η πρόθεση της ΑΗΚ να δημοσιολογήσει σε ενοποιημένη βάση τα στοιχεία δραστηριοτήτων Παραγωγής και Εμπορίας είναι αίτημα που θα πρέπει να τεκμηριωθεί και να υποβληθεί στη ΡΑΕΚ για έγκριση σε εύθετο χρόνο.
4.5 Γλώσσα Ετοιμασία και Νόμισμα Οι ΧΛ θα πρέπει να ετοιμάζονται και υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ στην ελληνική γλώσσα. Επίσης θα πρέπει να παρουσιάζονται σε Ευρώ (€ 000) το οποίο είναι το επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.	Συμφωνούμε με την πρόταση αυτή. Θα παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (€000).	
5. Ακρόαση, Διαβούλευση & Κυρώσεις Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί δύναται να ζητήσουν ακρόαση από την ΡΑΕΚ για την ανταλλαγή απόψεων και την παροχή διευκρινίσεων κατά την ετοιμασία των εκθέσεων, ΧΛ και άλλων πληροφορικών που αναφέρονται στις παρούσες ΡΛΟ. Μη συμμόρφωση των Υπόχρεων Οργανισμών με τις υποχρεώσεις, ή/και παραβίαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις παρούσες ΡΛΟ θα εξετάζονται ενδελεχώς από τη ΡΑΕΚ, η οποία δύναται να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία. Οποιοσδήποτε καταγγελλεί για μη συμμόρφωση των Υπόχρεων Οργανισμών με τις	Συμφωνούμε με την πρόταση αυτή.	

Περιεχόμενο προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Θέσεις ΑΗΚ επί του προσχεδίου ρυθμιστικής απόφασης αναφορικά με ΡΛΟ για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών	Σχόλια ΡΑΕΚ
υποχρεώσεις που απορρέουν από τις παρούσες ΡΛΟ θα πρέπει να υποβαλλονται στη ΡΑΕΚ. Οι καταγγελίες αυτές θα τυγχάνουν εξέτασης, και η ΡΑΕΚ δύναται να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία.		

Παράρτημα 2

Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την Ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)

Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ)

**για την ετοιμασία Χωριστών
Λογαριασμών**

Ιούλιος 2014

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	3
1.1	Ευρωπαϊκές Οδηγίες & Κυπριακή Νομοθεσία	3
2	Ορισμός & Όρια Δραστηριοτήτων Ηλεκτρικής Ενέργειας	5
3	Ρυθμιστικές Λογιστικές Αρχές & Αρχές Κοστολόγησης	6
3.1	Ρυθμιστικές Αρχές Κοστολόγησης	6
3.2	Γενικές Αρχές Καταμερισμού Κόστους	7
3.3	Μέθοδος Κοστολόγησης	9
3.4	Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων	9
3.5	Αρχές Καταμερισμού Λειτουργικού Κόστους	10
3.6	Αρχές Καταμερισμού Εισοδημάτων	11
3.7	Μεταβιβαστικές Πληρωμές	11
4	Προετοιμασία και υποβολή ΧΛ	12
4.1	Υποχρέωση Υποβολής ΧΛ	12
4.2	Χρονοδιάγραμμα & Μορφή Υποβολής ΧΛ	12
4.3	Ανεξάρτητος Εξωτερικός Έλεγχος	14
4.3.1	Εξακρίβωση Ρυθμιστικών Πληροφοριών	15
4.4	Δημοσίευση ΧΛ, Διαφάνεια & Εμπιστευτικότητα	16
4.5	Γλώσσα Ετοιμασίας και Νόμισμα	16
5	Ακρόαση, Διαβούλευση & Κυρώσεις	17
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	18
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	20
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ	22

1 Εισαγωγή

1.1 Ευρωπαϊκές Οδηγίες & Κυπριακή Νομοθεσία

Σύμφωνα με:

- A. τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/72/EK της 13^{ης} Ιουλίου 2009
- B. τις Ερμηνευτικές Σημειώσεις της πιο πάνω Οδηγίας με τίτλο: «Το Καθεστώς Διαχωρισμού» (the Unbundling Regime), που έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Γ. τους «Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2012»
- Δ. τους Κανονισμούς που απορρέουν από τον πάνω Νόμο, με τίτλο «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» και των εκάστοτε τροποποιήσεων που αυτοί υφίστανται,
- Ε. τους Κανονισμούς που απορρέουν από τον πάνω Νόμο, με τίτλο «Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» και των εκάστοτε τροποποιήσεων που αυτοί υφίστανται,

οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Ηλεκτρικής Ενέργειας οφείλουν να:

1. Τηρούν Χωριστούς Λογαριασμούς (ΧΛ) για καθεμία από τις δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.
2. Τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, που δεν εμπίπτουν στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.
3. Διευκρινίζουν τους κανόνες κατανομής του Ενεργητικού και Παθητικού και των Δαπανών και Εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Επίσης σύμφωνα με το «B» πιο πάνω:

4. Για το λογιστικό διαχωρισμό, η ακριβής εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι θεμελιώδους σημασίας. Τα στοιχεία κόστους θα πρέπει κατανέμονται με διαφανή και ακριβή τρόπο στις σχετικές δραστηριότητες.
5. Δεδομένου ότι το άρθρο 31 (Παρ. 4) της 3^{ης} Οδηγίας υπογραμμίζει ότι ο έλεγχος που προβλέπεται στο ίδιο άρθρο 31 (Παρ. 2), θα πρέπει να εξετάζει το ζήτημα της πιθανής διάκρισης και διασταυρούμενων επιδοτήσεων, είναι σαφές ότι ο έλεγχος θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο οι δαπάνες έχουν κατανεμηθεί.

Για σκοπούς των Ρυθμιστικών Λογιστικών Οδηγιών (ΡΛΟ), «Υπόχρεος Οργανισμός» σημαίνει κάθε ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, όπως καθορίζεται στους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους 2003-2012, άρθρο 2. Σύμφωνα με τον Νόμο, ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας σημαίνει την επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη. «Κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν

λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. «Οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει την επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφορά, διανομή ή προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

Η ΡΑΕΚ έχει συντάξει και δημοσιεύσει τις παρούσες ΡΛΟ με σκοπό την παροχή κατευθυντήριων γραμμών στους Υπόχρεους Οργανισμούς προς την κατεύθυνση της ετοιμασίας των χωριστών τους λογαριασμών, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποφυγή διακρίσεων, διασταυρούμενων επιδοτήσεων ή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

Πιο συγκεκριμένα οι ΡΛΟ:

- Καθορίζουν σε λεπτομέρεια τη διαδικασία για την ετοιμασία, τον έλεγχο και την υποβολή των χωριστών λογαριασμών από τους Υπόχρεους Οργανισμούς.
- Παρουσιάζουν αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στους εν λόγω χωριστούς λογαριασμούς.

2 Ορισμός & Όρια Δραστηριοτήτων Ηλεκτρικής Ενέργειας

Οι δραστηριότητες Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθώς και τα καθορισμένα από τη Νομοθεσία όριά τους, είναι οι ακόλουθες:

- **Παραγωγή** – Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μονάδες παραγωγής
- **Μεταφορά (Δίκτυο)** – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη μεταφορά ηλεκτρισμού μέσω ενός συστήματος μεταφοράς δηλαδή, ενός συστήματος που αποτελείται, εξ ολοκλήρου ή κυρίως, από γραμμές και ηλεκτρικές εγκαταστάσεις υψηλής τάσης.
- **Διανομή (Δίκτυο)** – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη διανομή ηλεκτρισμού μέσω συστήματος μέσης και χαμηλής τάσης.
- **Προμήθεια** – σε σχέση με τον ηλεκτρισμό σημαίνει την πώληση ηλεκτρισμού μέσω ηλεκτρικών γραμμών σε καταναλωτές, για κατανάλωση.

Οι ορισμοί και τα όρια των πιο πάνω δραστηριοτήτων θα πρέπει να συνάδουν πλήρως με τους εγκεκριμένους και ισχύοντες «Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής» που έχουν εκδοθεί από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ).

Σύμφωνα με την ισχύουσα Κοινοτική και Κυπριακή Νομοθεσία οι Υπόχρεοι Οργανισμοί θα πρέπει να τηρούν ΧΛ για κάθε μία από τις πιο πάνω δραστηριότητες, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένοι να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούσαν από διαφορετικές επιχειρήσεις (βλέπε Κεφάλαιο 1 πιο πάνω).

Για σκοπούς ΧΛ θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός στις ακόλουθες δραστηριότητες/ υποδραστηριότητες:

1. Παραγωγής
2. Μεταφοράς
 - α. Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ)
 - β. Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ)*
3. Διανομής
 - α. Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ)
 - β. Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ)
4. Προμήθειας
5. Μη Ρυθμιζόμενες Δραστηριότητες

Σημείωση (*): Από το 2004 έχει συσταθεί λειτουργικά και νομικά διαχωρισμένη οντότητα ΔΣΜΚ.

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί σύμφωνα με τις δραστηριότητες στις οποίες δραστηριοποιούνται και για τις οποίες κατέχουν σχετική άδεια θα πρέπει να ετοιμάσουν και υποβάλουν τους σχετικούς ΧΛ στη ΡΑΕΚ.

3 Ρυθμιστικές Λογιστικές Αρχές & Αρχές Κοστολόγησης

3.1 Ρυθμιστικές Αρχές Κοστολόγησης

Οι ακόλουθες Ρυθμιστικές Αρχές Κοστολόγησης θα πρέπει να ακολουθούνται κατά την ετοιμασία των ΧΛ:

1. Αρχή Πρόκλησης/ Αιτιότητας του Κόστους (cost causality principle):

Το κόστος προσδιορίζεται με βάση τις αιτίες δημιουργίας του. Ειδικότερα, η αρχή της πρόκλησης του κόστους επιβάλλει όπως τα έσοδα, τα κόστη, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, αποδίδονται στις διάφορες ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, σύμφωνα με τις ενέργειες οι οποίες αποτελούν την αιτία των εσόδων που εισπράττονται, ή του κόστους που προκαλείται, ή των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, ή των στοιχείων του παθητικού που δημιουργούνται.

Σε κάθε μία δραστηριότητα αποδίδονται μόνο τα κόστη που είναι σχετικά με την παροχή της συγκεκριμένης αυτής δραστηριότητας.

Ο καταλογισμός κόστους σύμφωνα με τη παρούσα αρχή πρέπει να γίνεται είτε άμεσα (άμεσος καταλογισμός), είτε έμμεσα (με τη χρήση κλειδών επιμερισμού).

2. Αρχή της Αξιοπιστίας (reliability principle):

Ο Υπόχρεος Οργανισμός οφείλει να διασφαλίζει την αξιοπιστία των στοιχείων κόστους, τα οποία χρησιμοποιεί σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας. Ως αξιόπιστα θεωρούνται τα στοιχεία κόστους εφόσον πληρούν σωρευτικά τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- αποτυπώνουν πιστά τα στοιχεία που αναπαριστούν,
- δεν παρουσιάζουν εσκεμμένες ή / και συστηματικές παραποιήσεις,
- δεν περιέχουν κάποιο «ουσιώδες» σφάλμα,
- είναι πλήρη,
- η προετοιμασία τους γίνεται με αντικειμενικό (δίκαιο) τρόπο, ενώ παράλληλα κατά την άσκηση κρίσεων και τη διενέργεια των αναγκαίων υποθέσεων (assumptions), τηρείται κατ' ελάχιστον ο βαθμός επιμέλειας που απαιτείται από τις συναλλαγές.

3. Αρχή της Αντικειμενικότητας (objectivity principle):

Η κατανομή του κόστους στις διάφορες δραστηριότητες είναι αντικειμενική και δεν αποσκοπεί στο να ωφελήσει οποιονδήποτε Υπόχρεο Οργανισμό ή οποιαδήποτε δραστηριότητα, αγορά ή προϊόν.

4. Αρχή της Συνέπειας/ Συγκρισιμότητας (consistency/ comparability principle):

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να είναι συνεπείς ως προς τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούν για τον προσδιορισμό του σχετικού κόστους, την κατανομή του κόστους σε κέντρα κόστους καθώς και την κατανομή τους σε δραστηριότητες. Η εφαρμογή της ως άνω αρχής διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα των λογιστικών/ κοστολογικών στοιχείων που υποβάλλονται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς.

Σε περίπτωση ουσιωδών μεταβολών στις ρυθμιστικές λογιστικές αρχές, τις μεθόδους κατανομής ή σε άλλες λογιστικές πολιτικές και οι οποίες έχουν σημαντική επίδραση στις

πληροφορίες που αναφέρονται, οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να υποβάλουν τα τμήματα των ΧΛ του προηγούμενου έτους που επηρεάζονται από τις συγκεκριμένες μεταβολές.

5. Αρχή της Διαφάνειας (transparency principle):

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί παρουσιάζουν με τρόπο σαφή, αντικειμενικά κατανοητό και επαληθεύσιμο, κάθε στοιχείο, πληροφορία, περιγραφή ή κείμενο που συντάσσεται σχετικά με την κοστολόγηση και τις άλλες μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία των ΧΛ και τον υπολογισμό κόστους, καθώς και τα υποστηρικτικά στοιχεία αυτών.

6. Γενικώς παραδεδωμένες αρχές και πρακτικές:

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί συντάσσουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (International Financial Reporting Standards) και χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές για σκοπούς κοστολόγησης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που επιβάλλονται από την ΡΑΕΚ αποκλίσεις.

3.2 Γενικές Αρχές Καταμερισμού Κόστους

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να διασφαλίζουν ότι το κοστολογικό τους σύστημα έχει την δυνατότητα καταμερισμού του κόστους, με σκοπό τον καθορισμό του κόστους ανά ρυθμιζόμενη και μη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα. Η μεθοδολογία καταμερισμού του κόστους βασίζεται στις πιο κάτω αρχές και διαδικασίες:

1. Αρχή Πρόκλησης/ Αιτιότητας (cost causality principle) – βλέπε πιο πάνω

2. Κοστολόγηση ανά δραστηριότητα (Activity Based Costing – ABC)

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να διασφαλίζουν ότι ο καταμερισμός του κόστους βασίζεται στην μεθοδολογία «Κοστολόγηση ανά δραστηριότητα», κατά την οποία δημιουργούνται αιτιολογημένες σχέσεις μεταξύ του κόστους και των δραστηριοτήτων, έτσι ώστε κάθε δραστηριότητα που καταναλώνει ενδογενείς ή εξωγενείς πόρους του Υπόχρεου Οργανισμού να της καταμερίζεται και το ανάλογο κόστος. Οι κλείδες επιμερισμού που απορρέουν από την εν λόγω μεθοδολογία οφείλουν να είναι ανιχνεύσιμοι και να αποτυπώνουν μια καθαρή σχέση μεταξύ αιτίας και αποτελέσματος αναφορικά με το κόστος των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.

3. Διαδικασία καταμερισμού κόστους

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί έχουν ευθύνη και υποχρέωση και οφείλουν να διασφαλίζουν ότι η διαδικασία καταμερισμού του κόστους λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα στοιχεία, δεδομένα και πληροφορίες βάσει των οποίων γίνεται η αποτύπωση του κόστους οφείλουν να περιέχουν μεγάλο βαθμό λεπτομέρειας, έτσι ώστε να υπάρχει δυνατότητα καταμερισμού του σχετικού κόστους με τον καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο.
- Ο καταμερισμός του κόστους οφείλει να βασίζεται τόσο στην αρχή της αναλογικότητας όσο και στην αρχή της σημαντικότητας.

- Τα στοιχεία κόστους των Υπόχρεων Οργανισμών οφείλουν να εκπηγάζουν από μία ολοκληρωμένη και πλήρη βάση κόστους, η οποία περιέχει το συνολικό κόστος που υφίσταται ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός σε όλες ανεξαρτήτως τις δραστηριότητες, στις οποίες δραστηριοποιείται.
- Τα στοιχεία κόστους που περιέχονται στα κοστολογικά συστήματα των Υπόχρεων Οργανισμών οφείλουν να κατηγοριοποιούνται σε λειτουργικό και κεφαλαιουχικό κόστος.
- Στον καταμερισμό του κόστους στο κοστολογικό σύστημα θα πρέπει να ακολουθείται η μεθοδολογία του πλήρους κατανεμημένου κόστους (Fully Distributed Costing). Η μεθοδολογία αυτή προνοεί ότι όλα τα στοιχεία κόστους, συμπεριλαμβανομένου του έμμεσου κόστους, επιμερίζονται στις διάφορες δραστηριότητες, ως ακολούθως:
 - **Άμεσο Κόστος:** Το κόστος, το οποίο μπορεί να αποδοθεί άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα καταλογίζεται σε αυτό
 - **Έμμεσο Κόστος:** Το κόστος που δεν είναι άμεσο και δεν μπορεί να αποδοθεί αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα καταμερίζεται βάσει της πιο κατάλληλης κλείδας επιμερισμού, η οποία αντικατοπτρίζει μια άμεση ή έμμεση σχέση μεταξύ του κόστους και της δραστηριότητας. Η κλείδα επιμερισμού κόστους οφείλει να είναι εύλογη, διαφανής και αντικειμενική χωρίς να ευνοεί τον Υπόχρεο Οργανισμό έναντι των πιθανών ανταγωνιστών του και να μην στρεβλώνει τα αποτελέσματα του κοστολογικού συστήματος.
 - **Διαδοχικός καταμερισμός κόστους:** Το κόστος δύναται να καταμεριστεί σε δραστηριότητες όπου υπάρχει δυνατότητα άμεσου καταμερισμού. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει άμεση σχέση με δραστηριότητες τότε ο καταμερισμός γίνεται σε δεξαμενές κόστους (cost pools).
- Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να καταγράφουν με τρόπο αναλυτικό, να παρουσιάζουν με διαφάνεια και να δημοσιεύουν τις μεθοδολογίες καταμερισμού του κόστους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΡΑΕΚ. Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί δύνανται να χρησιμοποιούν μεθοδολογίες καταμέτρησης και δειγματοληψίας, για κάθε δραστηριότητα του προσωπικού ή για κάθε μηχανολογική πληροφορία και διαδικασία, η οποία κατανέμεται σε δραστηριότητες, με απώτερο σκοπό την θεμελίωση αρχών καταμερισμού του κόστους που να συνάδουν με την αρχή της αιτιότητας, αντικειμενικότητας και διαφάνειας καθώς επίσης στην προώθηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού, στην ελαχιστοποίηση του κόστους, στην εφαρμογή της αρχής της αμοιβαιότητας, στην πρακτικότητα και αποφυγή δημιουργίας τυχόν ωφελημάτων ή/ και πλεονεκτημάτων για τον Υπόχρεο Οργανισμό.
- Οι προαναφερθείσες μεθοδολογίες καταμερισμού του κόστους ισχύουν τόσο για το λειτουργικό κόστος όσο και για τις κεφαλαιουχικές δαπάνες (συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων).
- Οι αρχές καταλογισμού του κόστους δεν πρέπει να διαφοροποιούνται, κατά κανόνα, από έτος σε έτος, χωρίς αντικειμενική αιτιολόγηση, και οι τυχόν αλλαγές πρέπει να περιγράφονται και να εφαρμόζονται αναδρομικά στα προηγούμενα έτη, εάν αυτό επηρεάζει ουσιωδώς το τελικό αποτέλεσμα του συγκεκριμένου υπολογισμού.

- Ο καταλογισμός του κόστους πρέπει να γίνεται με διαφανή, αναλυτικό, ελέγξιμο και επαληθεύσιμο τρόπο.

3.3 Μέθοδος Κοστολόγησης

Η μέθοδος κοστολόγησης που θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ είναι αυτή του Πλήρως Κατανεμημένου Κόστους (Fully Distributed Costing – FDC). Σύμφωνα με την μέθοδο αυτή όλα τα στοιχεία κόστους συμπεριλαμβανομένου και του κοινού κόστους επιμερίζονται στις διάφορες ρυθμιζόμενες και μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες.

3.4 Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων

Για σκοπούς ετοιμασίας των ΧΛ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα εγκεκριμένα από την ΡΑΕΚ στοιχεία παγίων που περιλαμβάνονται στη Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ) της κάθε δραστηριότητας, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία Διατιμήσεων, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις.

Η μέθοδος αποτίμησης παγίων θα πρέπει να συνάδει με την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις.

Η **Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ)** καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις. Η ΡΒΑΠ θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του εύλογου κέρδους για τις διάφορες δραστηριότητες.

Τα διάφορα στοιχεία απασχολούμενου κεφαλαίου θα πρέπει να καταμερίζονται στις διάφορες δραστηριότητες με βάση την πιο κατάλληλη κλείδα επιμερισμού.

Επίσης ο χειρισμός του **Κεφαλαίου Κίνησης (Working Capital)**, δηλαδή το αν θα περιλαμβάνεται ολόκληρο στη ΡΒΑΠ ή όχι, θα καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα και εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ Μεθοδολογία, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές Αποφάσεις.

Άμεσα στοιχεία ΡΒΑΠ – Τα στοιχεία του Απασχολούμενου Κεφαλαίου τα οποία μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά σε μια δραστηριότητα κατανέμονται εξολοκλήρου στη δραστηριότητα αυτή.

Έμμεσα στοιχεία ΡΒΑΠ – Καταμερίζονται με βάση την πιο κατάλληλη κλείδα επιμερισμού. Πιο κάτω παρατίθενται ενδεικτικά παραδείγματα κλειδών επιμερισμού για τα στοιχεία απασχολούμενου κεφαλαίου (Πίνακας 1):

Κατηγορία	Ενδεικτική Μέθοδος Επιμερισμού
Αποθέματα	Με βάση τη χρήση της κάθε δραστηριότητας ή το απασχολούμενο κεφάλαιο
Εμπορικοί Χρεώστες	Με βάση τα εισοδήματα
Εμπορικοί Πιστωτές	Με βάση τα λειτουργικά έξοδα της κάθε δραστηριότητας
Μετρητά	Με βάση το συνολικό κόστος προσωπικού

Πίνακας 1: Απασχολούμενο Κεφάλαιο

3.5 Αρχές Καταμερισμού Λειτουργικού Κόστους

Το λειτουργικό κόστος θα πρέπει να καταμερίζεται στις διάφορες δραστηριότητες ως ακολούθως:

Άμεσο Λειτουργικό Κόστος – Αποδίδεται άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα ή ενδιάμεση δεξαμενή κόστους. Τέτοια έξοδα μπορεί να είναι το:

- Κόστος καυσίμων για σκοπούς παραγωγής
- Κόστος συντήρησης/ επιδιόρθωσης των μηχανημάτων/ εξοπλισμού της κάθε δραστηριότητας, κτλ.

Έμμεσο Λειτουργικό Κόστος – Καταμερίζεται με βάση την πιο κατάλληλη κλειδα επιμερισμού, η οποία αντικατοπτρίζει μια άμεση ή έμμεση σχέση μεταξύ του κόστους και της δραστηριότητας. Πιο κάτω παρατίθενται ενδεικτικά παραδείγματα κλειδών επιμερισμού (Πίνακας 2):

Κατηγορία	Ενδεικτική Μέθοδος Επιμερισμού
Αποσβέσεις	Με βάση το πώς έχουν καταμεριστεί τα πάγια με τα οποία σχετίζονται
Ενοίκια	Με βάση τα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνει η κάθε δραστηριότητα
Τηλέφωνα/ Υδατοπρομήθεια	Με βάση τον αριθμό των υπαλλήλων ανά δραστηριότητα
Θέρμανση/ Φωτισμός/ Καθαριότητα	Με βάση τα τετραγωνικά μέτρα που καταλαμβάνει η κάθε δραστηριότητα

Πίνακας 2: Λειτουργικό Κόστος

Οι πιο πάνω μεθοδολογίες καταμερισμού είναι ενδεικτικές και ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός θα πρέπει να αναπτύξει κατάλληλους κανόνες καταμερισμού κόστους που θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένοι και βασισμένοι στις γενικές Αρχές που έχουν παρατεθεί πιο πάνω (βλέπε υποενότητα 3.2). Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ σε ετήσια βάση (βλέπε υποενότητα 4.2 πιο κάτω).

3.6 Αρχές Καταμερισμού Εισοδημάτων

Ο καταμερισμός των εισοδημάτων γίνεται ως ακολούθως:

- **Άμεσα Εισοδήματα** – Τα έσοδα τα οποία μπορούν να αποδοθούν άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα, καταλογίζονται σε αυτή.
- **Έμμεσα Εισοδήματα** – Τα έσοδα οποία δεν μπορούν να αποδοθούν άμεσα και αναμφίβολα σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα, καταμερίζονται με βάση συγκεκριμένη κλείδα επιμερισμού, η οποία αντικατοπτρίζει μια άμεση ή έμμεση σχέση μεταξύ του εισοδήματος και της δραστηριότητας. Η κλείδα επιμερισμού οφείλει να είναι εύλογη, διαφανής και αντικειμενική χωρίς να ευνοεί τον Υπόχρεο Οργανισμό έναντι των πιθανών ανταγωνιστών του και να μην στρεβλώνει οποιαδήποτε κερδοφορία της δραστηριότητας.

Ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός θα πρέπει να αναπτύξει κατάλληλους κανόνες καταμερισμού εισοδημάτων που θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένοι και βασισμένοι στις γενικές Αρχές (βλέπε υποενότητα 3.2). Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ σε ετήσια βάση (βλέπε υποενότητα 4.2 πιο κάτω).

3.7 Μεταβιβαστικές Πληρωμές

Οι ΧΛ θα πρέπει να επισημαίνουν σαφώς και με επαρκή λεπτομέρεια και να καθιστούν έκδηλες τις μεταβιβαστικές πληρωμές μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων, ούτως ώστε να δικαιολογείται η συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της μη διακριτικής μεταχείρισης. Οποιοσδήποτε δραστηριότητες παρέχονται εσωτερικά ή προς άλλο νομικό πρόσωπο που ελέγχεται από τον Υπόχρεο Οργανισμό ή συνδέεται μαζί του με ιδιοκτησιακή σχέση, θα πρέπει να τιμολογούνται σύμφωνα με τους ίδιους όρους, διαφανείς και ίσους με εκείνους που εφαρμόζονται στις αντίστοιχες δραστηριότητες που παρέχονται σε άλλους οργανισμούς.

4 Προετοιμασία και υποβολή ΧΛ

4.1 Υποχρέωση Υποβολής ΧΛ

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί υποχρεούνται να ετοιμάζουν και υποβάλλουν τους ΧΛ τους σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, τους όρους της άδειας τους και τις παρούσες ΡΛΟ.

Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ θεωρήσει ότι η υποχρέωση κάποιου Υπόχρεου Οργανισμού για υποβολή χωριστών λογαριασμών:

- θα επιβαρύνει με επιπρόσθετο και περιττό κόστος τον εν λόγω Υπόχρεο Οργανισμό,
- δεν θα ενισχύσει σημαντικά την ικανότητα της ΡΑΕΚ να εκπληρώσει τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της,

τότε η ΡΑΕΚ δύναται, μέσω σχετικής απόφασης, να απαλλάξει/ εξαιρέσει τον Υπόχρεο Οργανισμό από την πιο πάνω υποχρέωση, για καθορισμένη ή ακαθόριστη χρονική περίοδο.

Ανεξάρτητα από την περίοδο αυτή, είναι στην διακριτική ευχέρεια της ΡΑΕΚ να αναιρέσει την απαλλαγή/ εξαιρέση αυτή ανά πάσα στιγμή μέσω έκδοσης σχετικής απόφασης.

4.2 Χρονοδιάγραμμα & Μορφή Υποβολής ΧΛ

Σε περίπτωση που κάποιος Υπόχρεος Οργανισμός αρχίσει την επιχειρησιακή του λειτουργία ή του επιβληθεί η υποχρέωση προετοιμασίας χωριστών λογαριασμών σε ημερομηνία διαφορετική από την 1^η Ιανουαρίου, τότε οι αρχικοί χωριστοί λογαριασμοί θα πρέπει να καλύπτουν την περίοδο από την ημερομηνία της υποχρέωσης μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους. Οι επόμενοι χωριστοί λογαριασμοί θα πρέπει να καλύπτουν την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου έως την 31^η Δεκεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους.

Οι απολογιστικοί ΧΛ θα πρέπει να υποβάλλονται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς εντός τριών (3) μηνών μετά την δημοσίευση των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων, αλλά όχι αργότερα από τον όγδοο (8) μήνα που ακολουθεί τη λήξη του οικονομικού έτους αναφοράς, τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή. Οι ΧΛ θα πρέπει να είναι υπογραμμένοι από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο, καθώς και τον ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή του Υπόχρεου Οργανισμού, που διορίζεται σύμφωνα με την υποενότητα 4.3 πιο κάτω.

Προϋπολογιστικοί ΧΛ για το έτος που ακολουθεί το τρέχον έτος (δύο έτη μετά το έτος αναφοράς) θα πρέπει να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ μέσα σε ένα (1) μήνα μετά από την υποβολή των απολογιστικών ΧΛ του έτους αναφοράς.

Οι ΧΛ θα πρέπει να προετοιμάζονται σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα, αρχές και διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τις ρυθμιστικές λογιστικές αρχές και διαδικασίες που καθορίζονται στις παρούσες ΡΛΟ.

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί θα πρέπει να υποβάλλουν στη ΡΑΕΚ τα ακόλουθα:

1. Έγγραφο 1: Χωριστοί Λογαριασμοί (ΧΛ).

Οι ΧΛ θα πρέπει να περιλαμβάνουν Δήλωση Ευθύνης και Συμμόρφωσης των Διοικητικών Συμβούλων και Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών πάνω στους ΧΛ του Υπόχρεου Οργανισμού. Επίσης οι ΧΛ θα πρέπει να περιλαμβάνουν «Επεξηγηματικές Σημειώσεις» ως ακολούθως:

- επεξήγηση της βάσης κατανομής του ενεργητικού/ παθητικού και εσόδων/ εξόδων.
- σημειώσεις παρόμοιας φύσης με εκείνες που περιλαμβάνονται στις Οικονομικές Καταστάσεις που παρέχουν ανάλυση για κάθε μία από τις δραστηριότητες σχετικά με τα ακόλουθα: Λοιπά Έσοδα, Λοιπά έξοδα, έξοδα προσωπικού (συμπεριλαμβανομένου του αριθμού του προσωπικού ανά δραστηριότητα), ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός, εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.
- επεξήγηση της φύσης των ποσών που δεν έχουν κατανεμηθεί και ο λόγος για τον οποίο δεν ήταν δυνατή η κατανομή τους σε συγκεκριμένες δραστηριότητες. Τα ποσά που δεν κατανέμονται θα πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο.
- επεξηγηματική σημείωση για τις εσωτερικές χρεώσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου υπολογισμού τους και διευκρινίσεις σχετικά με το πιά Δραστηριότητα παρέχει την υπηρεσία και πιά τη λαμβάνει.
- κατάσταση συμφιλίωσης μεταξύ των Οικονομικών Καταστάσεων και των ΧΛ του έτους αναφοράς.

Το τυποποιημένο υπόδειγμα της Δήλωσης Ευθύνης και Συμμόρφωσης των Διοικητικών Συμβούλων που πρέπει να υποβάλλεται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς μαζί με τους ΧΛ παρουσιάζεται στο **Παράρτημα Α**.

Τα τυποποιημένα υποδείγματα των ΧΛ σύμφωνα με τα οποία πρέπει να υποβάλλονται οι ΧΛ από τους Υπόχρεους Οργανισμούς προς τη ΡΑΕΚ παρουσιάζονται στο **Παράρτημα Γ**.

2. Έγγραφο 2: Λογιστικά Έγγραφα.

Σκοπός των εγγράφων αυτών θα είναι να επεξηγήσουν τη μεθοδολογία και τη διαδικασία που έχει ακολουθηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ. Τα Λογιστικά Έγγραφα θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Ρυθμιστικές Λογιστικές Αρχές και Αρχές Κοστολόγησης, δηλ. τις αρχές που έχει χρησιμοποιήσει ο Υπόχρεος Οργανισμός για την ετοιμασία των ΧΛ, για παράδειγμα, το κόστος θα πρέπει να κατανέμεται πλήρως.
- Διαδικασία/ Μεθοδολογία Κατανομής, δηλ. τις αρχές που έχει χρησιμοποιήσει ο Υπόχρεος Οργανισμός για την κατανομή των εσόδων, κόστους, ενεργητικού και παθητικού στις διάφορες δραστηριότητες.

- Εσωτερικές Χρεώσεις, δηλ. την πρακτική που έχει χρησιμοποιήσει ο Υπόχρεος Οργανισμός σχετικά με τις εσωτερικές χρεώσεις μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων.
- Λογιστικές Αρχές, δηλ. τον τρόπο με τον οποίο τα Λογιστικά Πρότυπα και οι λογιστικές αρχές (υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπερσχύουν των Ρυθμιστικών Λογιστικών Αρχών) έχουν εφαρμοστεί από τον Υπόχρεο Οργανισμό για την ετοιμασία των ΧΛ.

3. Έγγραφο 3: Κατανομές – Κλειδες Επιμερισμού – Σκοπός του εγγράφου αυτού είναι η λεπτομερής ανάλυση των διαφόρων κλειδων επιμερισμού που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ. Θα πρέπει να αναλύεται η βάση, τα ποσοστά και ο σκοπός χρήσης της κάθε μίας από τις κλειδες σε όλα τα επίπεδα μέσα στο κοστολογικό σύστημα του Υπόχρεου Οργανισμού.

Κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής των ΡΛΟ και μόνον, ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός που θα έχει υποχρέωση υποβολής ΧΛ, θα πρέπει να υποβάλει στη ΡΑΕΚ για έγκριση προκαταρκτική Έκθεση Συμμόρφωσης με ΡΛΟ, που θα επεξηγεί την πλήρη συμμόρφωση με τις ΡΛΟ. Η Έκθεση αυτή θα πρέπει να υποβληθεί δύο (2) μήνες μετά τη λήξη του έτους αναφοράς. Μετά από την έγκριση της ΡΑΕΚ, ο κάθε Υπόχρεος Οργανισμός θα προχωρήσει στην ετοιμασία και υποβολή στην ΡΑΕΚ των προαναφερθέντων εγγράφων.

Οι πληροφορίες που εμπεριέχονται στους ΧΛ, καθώς και σε όλα τα πιο πάνω έγγραφα πρέπει να παρουσιάζονται με όσο το δυνατόν πιο κατανοητό τρόπο, χωρίς να θυσιάζονται οι αρχές της σχετικότητας και την αξιοπιστίας.

Σε περίπτωση που οι υποβολή των εγγράφων από κάποιον Υπόχρεο Οργανισμό είναι ελλιπής, αυτά θα απορρίπτονται και θα επιστρέφονται στον εν λόγω Υπόχρεο Οργανισμό για συμπλήρωση και επανυποβολή. Σε αυτή την περίπτωση ο Υπόχρεος Οργανισμός θα πρέπει να επανυποβάλει τα συμπληρωμένα έγγραφα μέσα σε διάστημα 10 εργάσιμων ημερών.

Η ΡΑΕΚ ενδεχομένως να ζητήσει, συμπληρωματικά με τα πιο πάνω, την ετοιμασία και υποβολή ΧΛ που να καλύπτουν κάποιο διαφορετικό (από την περίοδο αναφοράς) χρονικό διάστημα. Αυτό θα γίνει με σκοπό να υποβοηθηθεί ο ρυθμιστικός της ρόλος και καθήκοντα. Σε αυτή την περίπτωση η ΡΑΕΚ θα επιτρέψει μια εύλογη προθεσμία για την ετοιμασία αυτών των ΧΛ, και δεν θα απαιτήσει ότι αυτά θα πρέπει να είναι ελεγμένα από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή.

4.3 Ανεξάρτητος Εξωτερικός Έλεγχος

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί οφείλουν να διατηρούν κατάλληλα λογιστικά και κοστολογικά συστήματα/ αρχεία τα οποία να:

- επιτρέπουν την ετοιμασία των ΧΛ, και
- επιτρέπουν την επιβεβαίωση/ έλεγχο των πληροφοριών που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι πληροφορίες που έχουν χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία των ΧΛ, το κοστολογικό σύστημα, καθώς και οι ίδιοι οι ΧΛ, θα πρέπει να ελέγχονται από ανεξάρτητους εξωτερικούς

ελεγκτές. Τα έξοδα για τη διενέργεια των ελέγχων θα επιβαρύνουν αποκλειστικά τον Υπόχρεο Οργανισμό.

Ο ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής θα πρέπει να ετοιμάσει Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών που πρέπει να υποβληθεί από τον Υπόχρεο Οργανισμό στη ΡΑΕΚ μαζί με τους ελεγμένους ΧΛ. Η Έκθεση αυτή περιλαμβάνει τη γνώμη του ελεγκτή ως προς το εάν οι ΧΛ «έχουν παρουσιαστεί δίκαια» (fairly presents) όσον αφορά το κόστος, τα έσοδα, το ενεργητικό/ παθητικό των ρυθμιζόμενων και μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων του Υπόχρεου Οργανισμού, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στις παρούσες ΡΛΟ. Η Έκθεση θα πρέπει να παρουσιάζει και να δίνει έμφαση, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

- τα συμπεράσματα του ελεγκτή
- οποιοσδήποτε τυχόν ελλείψεις/ αδυναμίες στα λογιστικά βιβλία του Υπόχρεου Οργανισμού που μπορεί να καταστήσουν τις πληροφορίες που περιέχονται στους ΧΛ μη αξιόπιστες
- οποιοσδήποτε σημαντικές αποκλίσεις από τις ρυθμιστικές λογιστικές αρχές και πολιτικές, όπως αυτές παρουσιάζονται στις παρούσες ΡΛΟ
- οποιοδήποτε άλλο θέμα που μπορεί να εμποδίζει τους ΧΛ να «έχουν παρουσιαστεί δίκαια» (fairly presents) όσον αφορά το κόστος, τα έσοδα, το ενεργητικό/ παθητικό των ρυθμιζόμενων και μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων του Υπόχρεου Οργανισμού.

Υπεύθυνοι για την ετοιμασία και υποβολή των ΧΛ προς την ΡΑΕΚ είναι οι Υπόχρεοι Οργανισμοί, και ως εκ τούτου η υποβολή της Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών προς στη ΡΑΕΚ δεν αναιρεί την υποχρέωση αυτή.

Τυποποιημένο υπόδειγμα της Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών παρουσιάζεται στο **Παράρτημα Β**.

Η Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών υποβάλλεται επιπρόσθετα από οποιαδήποτε άλλη έκθεση ή γνώμη που υποβάλλεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις του Υπόχρεου Οργανισμού.

Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από τον ανεξάρτητο ελεγκτή περαιτέρω εξηγήσεις ή διευκρινίσεις πάνω σε οποιαδήποτε θέματα/ παρατηρήσεις που παρουσιάζονται στην Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών.

4.3.1 Εξακρίβωση Ρυθμιστικών Πληροφοριών

Η ΡΑΕΚ (ή οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοί της) μπορεί να προβαίνει σε ελέγχους, προκειμένου να διαπιστώνει τόσο την εφαρμογή, εκ μέρους των Υπόχρεων Οργανισμών ή/και των συνεργαζομένων με αυτήν ανεξάρτητων εξωτερικών ελεγκτών, των διατάξεων του Νόμου αναφορικά με την υποχρέωση για τήρηση ΧΛ για κάθε μία από τις δραστηριότητές τους, όσο και την ορθή εφαρμογή των παρούσων ΡΛΟ για την κατάρτιση των ως άνω ΧΛ.

Για τον σκοπό αυτό, η ΡΑΕΚ έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στους λογαριασμούς των Υπόχρεων Οργανισμών, καθώς και το δικαίωμα να ζητεί από τους ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές τους, να παρέχουν επιπρόσθετες επεξηγήσεις ή διασαφηνίσεις επί των εκθέσεων τους, καθώς και επιπρόσθετες οικονομικές πληροφορίες αναφορικά με τα θέματα που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις αυτές. Για τον σκοπό αυτό, οι Υπόχρεοι Οργανισμοί φροντίζουν ώστε να διασφαλίζεται νομικά η εν λόγω δυνατότητα της ΡΑΕΚ, προκειμένου να μπορεί να εκτελεί απρόσκοπτα τις αρμοδιότητες της σε σχέση με τις ανωτέρω υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Νομοθεσία και τις παρούσες ΡΛΟ.

4.4 Δημοσίευση ΧΛ, Διαφάνεια & Εμπιστευτικότητα

Οι ΧΛ των Υπόχρεων Οργανισμών θα πρέπει να δημοσιεύονται από τους ίδιους στην επίσημη ιστοσελίδα τους στο διαδίκτυο, με εξαίρεση πληροφορίες που κρίνονται από τους Υπόχρεους Οργανισμούς ως εμπορικά εμπιστευτικές, και για τις οποίες έχουν πάρει την εκ των προτέρων έγκριση για μη δημοσίευση από τη ΡΑΕΚ.

Η ΡΑΕΚ λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την Κοινοτική και Κυπριακή νομοθεσία σχετικά με το επιχειρηματικό απόρρητο δύναται, κατά την κρίση της, να θεωρήσει ότι το δημόσιο συμφέρον που προκύπτει και συνδέεται με την ανάγκη για διαφάνεια απαιτεί την απόρριψη του αιτήματος των Υπόχρεων Οργανισμών που επιδιώκουν τη μη δημοσιοποίηση στο σύνολο ή μέρος των ΧΛ, και να μην κάνει αποδεκτό ολόκληρο ή εν μέρει το αίτημα των Υπόχρεων Οργανισμών, αναφέροντας και τη σχετική αιτιολογία.

4.5 Γλώσσα Ετοιμασίας και Νόμισμα

Οι ΧΛ θα πρέπει να ετοιμάζονται και υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ στην ελληνική γλώσσα. Επίσης θα πρέπει να παρουσιάζονται σε Ευρώ (€'000) το οποίο είναι το επίσημο νόμισμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

5 Ακρόαση, Διαβούλευση & Κυρώσεις

Οι Υπόχρεοι Οργανισμοί δύνανται να ζητήσουν ακρόαση από την ΡΑΕΚ για την ανταλλαγή απόψεων και την παροχή διευκρινίσεων κατά την ετοιμασία των εκθέσεων, ΧΛ και άλλων πληροφοριών που αναφέρονται στις παρούσες ΡΛΟ.

Μη συμμόρφωση των Υπόχρεων Οργανισμών με τις υποχρεώσεις, ή/και παραβίαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις παρούσες ΡΛΟ θα εξετάζονται ενδελεχώς από τη ΡΑΕΚ, η οποία δύναται να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία. Οποιοσδήποτε καταγγελίες για μη συμμόρφωση των Υπόχρεων Οργανισμών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις παρούσες ΡΛΟ θα πρέπει να υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ. Οι καταγγελίες αυτές θα τυγχάνουν εξέτασης, και η ΡΑΕΚ δύναται να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι του Οργανισμού υποχρεούνται βάση του νόμου που διέπει την Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού του 2003 Ν.122(Ι)/2003 («ο Νόμος»), στην ετήσια ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών (ΧΛ) που συνάδουν με το Νόμο και τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ). Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι του Οργανισμού είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση των πιο κάτω:

- ο Οργανισμός και οι συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις, τηρούν λογιστικά βιβλία σε τέτοια μορφή που επιτρέπει τα έσοδα, τα έξοδα, τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις, τα αποθεματικά και προβλέψεις της, ή τα ευλόγως αποδιδόμενα στη, παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια είναι διαχωρισμένα στα λογιστικά βιβλία του Οργανισμού και των συνδεδεμένων με αυτή επιχειρήσεων από οποιοσδήποτε άλλες δραστηριότητες.
- Οι ΧΛ δίνουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης και απόδοσης της, ή τα ευλόγως αποδιδόμενα στη, παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια. Στο βαθμό που είναι εφικτό, οι ΧΛ πρέπει να έχουν το ίδιο περιεχόμενο και δομή με τις αντίστοιχες οικονομικές καταστάσεις του Οργανισμού, και να συμμορφώνονται με όλα τα σχετικά λογιστικά πρότυπα που είναι σε ισχύ και που έχουν εκδοθεί ή υιοθετηθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board – IASB).
- οι ΧΛ περιλαμβάνουν για τη παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ξεχωριστά, αλλά και συνολικά, κατάσταση συνολικών εσόδων, οικονομικής θέσης, ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένων σημειώσεων στις καταστάσεις αυτές, ως επίσης και τη βάση ετοιμασία των εν λόγω καταστάσεων.
- οι ΧΛ παρουσιάζουν ξεχωριστά και με λεπτομέρεια τα έσοδα, έξοδα, ενεργητικό και παθητικό, αποθεματικά ή προβλέψεις που έχουν χρεωθεί από ή προς οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση της του Οργανισμού (εκτός της Εταιρείας ή των θυγατρικών της), ή που έχουν καθοριστεί από την κατανομή, εφόσον αφορούν αγαθά ή υπηρεσίες που έχουν ληφθεί ή διατεθεί για σκοπούς των ενοποιημένων δραστηριοτήτων της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας.

Επιπρόσθετα, κατά την ετοιμασία των ΧΛ, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι οφείλουν να:

- επιλέγουν κατάλληλες λογιστικές πολιτικές και να τις εφαρμόζουν με συνέπεια,
- προβαίνουν σε εκτιμήσεις οι οποίες είναι λογικές και συνετές,
- ετοιμάζουν τους ΧΛ με βάση την αρχή της δρώσης οικονομικής μονάδας (going concern), εκτός και αν ο Οργανισμός, σε ενοποιημένη και ατομική βάση, δεν είναι φερέγγυος στο εγγύς μέλλον, στην οποία περίπτωση θα πρέπει να υπάρχουν ενδείξεις που να υποστηρίζουν κάτι τέτοιο.

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι, αφού έχουν πρώτα ετοιμάσει τους ΧΛ, έχουν ζητήσει από τους Εγκεκριμένους Εξωτερικούς Ελεγκτές του Οργανισμού να λάβουν οποιαδήποτε μέτρα και

ελέγχους κρίνουν απαραίτητους για να διενεργήσουν τον ανεξάρτητο τους έλεγχο και να παραδώσουν την Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή.

Επίσης, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για την διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων του Οργανισμού και των θυγατρικών του και, συνεπώς, για την λήψη μέτρων για την πρόληψη και τον εντοπισμό δόλου και άλλων παρατυπιών.

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι που διατηρούν το αξίωμά τους κατά την ημερομηνία υπογραφής της Δήλωσης αυτής, επιβεβαιώνουν ότι, εξ' όσων γνωρίζουν:

- οι ΧΛ έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με το Νόμο και τις ΡΛΟ, και παρουσιάζουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, της οικονομικής κατάστασης της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας και άλλες δραστηριότητες του Οργανισμού,
- ότι η Επιτροπή Ελέγχου του Οργανισμού συνεχίζει να εξετάζει την επάρκεια του συστήματος εσωτερικού οικονομικού ελέγχου που υιοθετήθηκε από τον Οργανισμό και τις θυγατρικές του.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου,

[Όνομα] & [Υπογραφή]

Πρόεδρος

[Ημερομηνία]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Προς [Όνομα Οργανισμού]

Έκθεση επί Χωριστών Λογαριασμών (ΧΛ)

Έχουμε ελέγξει τους συνημμένους ΧΛ του [Όνομα Οργανισμού] («ο Οργανισμός») στις σελίδες Χ μέχρι ΧΧ οι οποίες αποτελούνται από την ρυθμιστική κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 20ΧΧ, και τις ρυθμιστικές καταστάσεις συνολικών εσόδων, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου για τους ΧΛ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την ετοιμασία ΧΛ που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση τις απαιτήσεις Νομικών Εταιρικών Φορέων (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμος του 1983-2007, του νόμου που διέπει την Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού του 2003 Ν.122(Ι)/2003 («ο Νόμος»), τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) και τα σχετικά Λογιστικά Έγγραφα, και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη των Ελεγκτών

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ΧΛ με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση λελογισμένης διασφάλισης για το εάν οι ΧΛ είναι απαλλαγμένοι από ουσιώδες σφάλμα.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στους ΧΛ. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος των ΧΛ, οφειλομένου είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνων, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση οικονομικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της οντότητας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ΧΛ.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να παράσχουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι ΧΛ δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης του [Όνομα Οργανισμού] στις 31 Δεκεμβρίου 20XX, και της χρηματοοικονομικής της επίδοσης και των ταμειακών ροών της για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις Νομικών Εταιρικών Φορέων (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμος του 1983-2007, του νόμου που διέπει την Ρύθμιση της Αγοράς Ηλεκτρισμού του 2003 Ν.122(Ι)/2003 («ο Νόμος»), τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες (ΡΛΟ) και τα σχετικά Λογιστικά Έγγραφα.

[Όνομα Ελεγκτή]

Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος
Ελεγκτής

εκ μέρους και για λογαριασμό της

[Όνομα Ελεγκτικού Γραφείου]

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι
Ελεγκτές

[Διεύθυνση]

[Ημερομηνία]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

	Παραγωγή			Μεταφορά		Διανομή				Προμήθεια			Άλλες Δραστηριότητες		Αναπροσαρμογή Ενοποίησης		Γενικό Σύνολο		
	Σ.ημ.	2014	2013	ΙΣΜ	2014	2013	ΙΣΔ	ΔΣΔ	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	
																			2014
€'000																			
Εσοδα από υπηρεσίες																			
Άλλα εισοδήματα από υπηρεσίες																			
Σύνολο Εισοδημάτων																			
Εσωτερικά Εισοδήματα																			
Λειτουργικά έξοδα																			
Εσωτερικά έξοδα																			
Κέρδος/ (ζημιά) από εργασίες																			
Έξοδα χρηματοδότησης																			
Έσοδα χρηματοδότησης																			
Καθαρά έσοδα χρηματοδότησης																			
Κέρδος/(ζημιά) πριν από τη φορολογία																			
Φορολογία																			
Κέρδος/(ζημιά) για το έτος																			
Λοιπά συνολικά έσοδα																			
Συνολικά έσοδα για το έτος																			
Απόδοση Μέσων Απίσχυλομένου Κεφαλαίου (%)																			

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Παραγωγή		Μεταφορά		Διανομή				Προμήθεια		Άλλες Δραστηριότητες		Αναπροσαρμογή Εννομήσεως		Γενικό Σύνολο	
	Σημ.	2014	2013	ΕΜ	ΕΣΔ	ΔΣΔ	Αναπροσαρμογή Εννομήσεως		2014		2013		2014	2013	2014	2013
							2014	2013	2014	2013	2014	2013				
€ '000																
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ																
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία																
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός																
Άλλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία																
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες																
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες																
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση																
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη																
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία																
Δάνεια εισπρακτέα																
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων																
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία																
Αποθέματα																
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις																
Δάνεια εισπρακτέα																
Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη																
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία																
Φορολογία εισπρακτέα																
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών																
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων																
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων																

	Περίοδος		Μεταφορά		Διανομή		Προμήθεια		Άλλες		Αναπροσαρμογή		Γενικό Σύνολο		
	Σημ.	2014	2013	ΙΣΜ	ΙΣΔ	ΔΣΔ	Αναπροσαρμογή		Αραστηριότητες		2014	2013	2014	2013	
							Ευλοκίησης	2014	2014	2013					
€'000															
Ίδια κεφάλαια															
Άλλα αποθεματικά															
Αποθεματικό προσόδου															
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων															
Υποχρεώσεις															
Μη τρέχουσες υποχρεώσεις															
Μικροπρόθεσμα δάνεια															
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις															
Σύνολο μη τρέχουσών υποχρεώσεων															
Τρέχουσες υποχρεώσεις															
Τρέχουσες δόσεις μακροπρόθεσμων δανείων															
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις															
Οφειλόμενη φορολογία															
Σύνολο τρέχουσών υποχρεώσεων															
Σύνολο υποχρεώσεων															
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων															